

Dambraueras
Box 21

Draugai, skaitykit ir platinkit "Kovą"!

Politikos, Ekonomijos ir Literatūros Sanvaitinis Laikraštis
LIETUVIU SOCIJALISTU SANJUNGOS ORGANAS

Prekiuoja: metui \$2, pusmečiui \$1. Adresas: 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 51. Philadelphia, Pa. 18 d. Gruodžio [December] 1908 m. Met. IV.

Socijalizmas ir politiškąji proletaru kova.

(Pabaiga).

VII.

Perkratysime tulas politiškąs proletarų kovos ypatybes. Proletarai stengiasi paimti į savo rankas pilną politišką valdžią.

Kad politišką valdžia būtų rankose proletarijato, kad būtų demokratišką visuomenės surėdymas, tai prie socijalizmo tvarkos žmonių privedų pats jos ekonomišką išsiplėtojimas. Todėl svarbiausias politiškąs reikalavimas proletarijato, jo svarbiausias šauksmas užrašytą ant vėliavos ir yra demokratišką respublika, t. y. toks surėdymas, prie kurio visa valdžia priguli visiems žmonėms.

Toks surėdymas dabartiniame laike yra tik tulose valstybėse. Daugumoje valstybių didesnė valdžios dalis, o ir visa valdžia priguli ne žmonėms, bet vienam kokiam-nors valdonui (carui, karaliui). Likusi valdžios dalis ištikro priguli daugumoje Vakarų Europos valstybių žmonėms (parlamentas, senatas ir tt.), bet tarp įvairių klesų ji paskirstyta labai nelygiai ir neteisingai: rinkimų įstatymai taip sutaisyti, kad platesnes teises gali įgyt tik turtingieji. Taigi matome, kad politiškąji valdžia priguli ne žmonėms, o kapitalui. Proletarijatas šalies valdyme beveik visai ir nedalyvauja.

Visur Vakarų Europos šalyse, kur dabar yra «konstitucijos», pirmiau viskas ėjo taip: iš karto vedė tas šalis niekam nepriklausanti valdonai, kurie naudą atnešdavo vien tik buržuazų klesai, paskui šie valdonai savo valdžią pasidalijo su «žmonėmis» ir visgi didesnė jos dalis tekdavo buržuazams, ir maža dalelė kliudavo proletarams; ant galo įtaiso tokią tvarką, kuri pilnai aprupina politišką viešpatavimą kapitalo.

Proletarijatas gerai persitikrino, prie ko veda tokia tvarka. Todėl jis stengiasi įtaisyt tokį valstybės surėdymą, prie kurio visa valdžia prigulėtų žmonėms.

Bet ir žmonėms prigulinti valdžia nevienokia. Yra valdžia, prie kurios karaliaus galybė aprubežiuvota, bet tokia tinka tik kapitalistams. Respublika irgi nevienokia: gali būti tokia, kurioj didesnė valdžią turėtų kapitalistai. Proletarai tokios nereikalauja. Jie reikalauja butinai demokratiškąs respublikos. Jie reikalauja, kad šalį valdytų vienas seimas, į kurį įeitų žmonių atstovai, išrinkti visuotiniu, lygu, slaptu ir betarpišku balsavimu. (Teip-pat reikalaujama žmonių incijatyva ir referendum, t. y. kad patys žmonės galėtų sumanyt ir nubalsuot įstatymus. Tokiu budu šalį valdytų ne vienas seimas arba ne žmonių atstovai, o stačiai patys žmonės. Red.).

Kaip tas turėtų but atliekama, mēs čia neperkratinēsim. Pabrēšime tik tā, kad ir iškovojuš demokratiškā respublikā, proletarijatas dar nepasiekia savo idealo galutino tikslo savo kovos: jis reikalauja demokratiškos respublikos ir kovoja uz jā vien tik dēl to, kad tokioj tvarkoj jam atsidengia platesnis laukas kovai uz socijalizma, kovai, kuriā, be abejonēs, jis laimēs.

Taigi, artindamasis prie socijalizmo, proletarijatas turi omenyje demokratiškā surēdymā. Bet sykiu su šiuo jis stato ir mažesnius reikalavimus, stengiasi pagerinti savo ekonomiškā ir dvasiškā padējimā, kaipo darbininkū klesos. Jis kovoja su visais valdžios prispaudimais, kurie užstoja keliā politiškam žmoniū išsiplētojumui: tai kova uz laisvę žodžio, spaudos, susirinkimū, sąjungū ir tt. Bet stengdamasi tā visā atsiekti, proletarijatas niekada neužmiršta savo galutino tikslo — socijalizmo, — ir visi tie pagerinimai, kuriuos jis iškovoja, jam tik sutvirtina spēkas tolesnei kovai. Kovošanas uz visokias permainas, jis nē ant valandēlēs neužmiršta kovos uz socijalizma.

Ir vesdamas tā kovā proletarijatas drauge ir lavinasi, atsiranda pas jī solidariskumas ir disciplina, be kuriū jis negalētū pasiekti savo tikslo. Ir tas visskas pas jī auga ir eina tvirtyn. Politiškoji kova tampa jū geriausia mokykla.

Šioje mokykloje auga ir tvirtinasi spēkos proletarū armijos, — armijos, ī kuriā stvoja kareiviai, kaip mēs matēme; pačio gyvenimo priversti. Ir organizacija šios armijos, jos kareiviū išsiplētojimas, solidariskumas, disciplina yra gal vertesniu daiktu, negu iškrovoti parlamentai ir įstatymai.

Taigi, stengimasi īgyti lygybę, laisvę ir laimę, stengimasi īvykdinti socijalizma priverčia proletarijata kovot uz visā politiškā valdžia, išsiunčia jī ī politiškos kovos laukā. Proletarijatas kovoja uz demokratiškā respublikā, kuri sustiprīs jo spēkas, kad galētū galutinai paimti valdžia. Proletarijatas stengiasi iškrovoti pagerinimā savo padējimo ir panaikint visokias kliutis, kurios užstoja jam keliā, pagalios jis didina savo spēkas, kurios jam bus reikalingos paskutiniam kovos mušj uz socijalizma.

Ir šiamē paskutiniame, galutiname mušj laukia jo laimėjimas, — laimėjimas, kuris atneš žonijai abelnā laisvę, abelnā laimę.

Toku keliu veda proletarijata jo vadovas — socijaldemokratū darbininkū partija.

Moteru balsavimo teise.

(Pabaiga).

Jeigu pileisime, kad proletarijatai galima īgyti politiškāją galę vien tik per balsavimo popiergalius, tai reikētū būt neregiams ir nepermatyti didžiojo skirtumo tarpe proletarijata ir buržuazijos. Tiesa, mēs tuo tarpu nežinome, koku būdu bus atliktas užgrobimas politiškos galēs. Kai-kuriose viešpatystēse tas dalykas gal bus teip supainiotu būdu atliekamas, — nors ir įstatymū keliu, — kad gal visai nereikēs kraujo praliejimo. Jeigu atsitiktū, kad buržuazijos ramsčiai sugriūtū pirma, tada ir jī pati (buržu-

zija) sugriūtū gal geruoju atsisakytū nuo savo privilegijū. Parlamentarizmas tokioj šalyje turēs didelę svarbā. Bet toki atsitikimai (ramus īvykdinimas proletarijata diktatūros) gali būti tik įsivaizdinami hipotezose, ir vargiai kada išsipildys.

Todėl proletarijatai politiškosios galēs užgrobimas per parlamentā neturi tokios svarbos, kaipo buržuazijai. Politiškosios galēs perėjimas ī proletarijata rankas reiškia suvis kā kitā, negu jos perėjimas iš vienos buržuaziškosios partijos ī kitā.

Parlamentarizmas ir visuotina rinkimū teisē nestovi pirmoj vietojkaipo įrankis īgijimui politiškosios galēs, bet yra svarbiausia užduočia — prirēngti proletarijata prie to, kad galētū pasiimti ī savo rankas politiškāją galybę, nežiūrint kokiais keliais prie to būtū einama. Ir ištikrūjū mums reikalinga išmesti iš socijalistiškūjū partijū tas buržuazijos liekanas, mums jas (soc. part.) reikia organizuoti savistoviai, skyriūm nuo visū buržuaziškūjū partijū prietarū ir papročių ir parodyt šiūjū partijū tikrāją esybę jos pilnoj formoj.

Greta visuotino rinkimo teisēs, ne mažesnę svarbā turi slap-tas ir tiesus balsavimas. Buržuazija neapkenčia iš visos širdies šiū visuotinū rinkimū pasekmēs ir socijalistū dalyvavimo parlamente. Socijalistū dalyvavimas parlamente, dideliu ar mažu skaitliūm, tai nesvarbu, bet svarbu tas, kad jū buvimas parlamente yra visados atjaučiamas buržuazijai, nes socijalistai visados stengēsi, stengiasi ir stengsis nurodyti ir kariauti prieš buržuazijos blogiasias puses; jie nepaliaus tos kovos, norint jū viename arba kitame parlamente liktū visai mažai, nes jie žino, kad už jū stovi proletarū minia. Todėl nežiūrint ī tai, kokia forma ir skaitlius socijalistiškūjū partijū atstovū būtū parlamente, visados mums reikia užstoti, apginti ir reikalauti visuotino, lygaus ir slapto balsavimo teisēs, kaipo darbininkū luomos egzistavimo pagerinimo būdo; tā teisę reikia apginti ten, kur jai grēsia pavojus; už jājā reikia kovoti ten, kur jos nėra. —

Jeigu iš šio atžvilgio mēs žiūrime ī moterū balsavimo teisēs, tai atsakymas labai-labai lengvai surandamas, ypatingai jeigu mes atkreipiame atyda ant moterū, kaipo didžiają rolę atliekančūjū politiškoj kovoje.

Buržuazija politiškoj kovoje valdo sau priderantį įrankį — pinigus, paperka laikraštija, tankiai ir kandidatus, tautos atstovus, o tankiausia pačius rinkėjus: jie politiškoj kovoje gana lengvai gali apsieiti ir be savo moterū pagalbos.

Bet suvis kitaip su proletarijata. Proletarams nėra nė vieno, kas už juos veiktū, nėra apmokamo tarno. Darbininkams patiems reikia save apginti. Jeigu vyrui namuose reikėjo apgalėti tylus arba atviras priešinimos jojo moteries linkui visuomenēs reikalū supratimo, tai jisai, nors ir kažin kaip karštas būtū socijalizmo pasekėjas, negali visū tū savo pajiegū suvartoti ten, kur nuo jo reikalauja visuomenē — ant politiškos kovos lauko, nes dalis jū bus dingus namie. Bet suvis kitaip dalykai stovi, jei moteris yra susipratusi: jī vytinai išvys vyrā ī kovos laukā. Ne tik vaikai būna išauginami susipratusiais darbininkais ir klesū kovos apginėjais, bet ir vyrai visā savo laikā gali pašvesti tai kovai. Be to, moteris turi kur-kas didesnę už vyrus progā īgyti naujus kovotojus. Tankiai atsitinka, kad ten kur jaunikaits apilsēs ir įvartytas ī apatija, sustojo veikēs, norint tas sustojimas gali atnešti pragaištį ant visados, bet patarus ir paskatinus jī merginai, jisai beabejonēs griebsis už darbo su nauju spartumu ir veiklumu. Be to, socijaliskame judėjime susipratusi moteris īgyja daug naujū moterū kovotojū, kurios pačios ī mūšj stvoja, idant sykiu su vyrais kovotū už ateitį su tokiu entuziazmu ir pasišventimu, kokį retai pas vyrus galime patēmyti.

Socijalizmo propaganda tarpe proletarijata moterū yra vienu iš svarbiausių faktoriū klesū kovai varyti pirmyn. Bet nieks negali teip platinti socijalizma, kaip moterū balsavimo teisē. Kaip

gali moterį interesuoti politika, jeigu ji nėra prileidžiama politikoj veiktį! Kaip gali daugelis vyrų pasikakinti socializmo platinimu tarpe moterų, jeigu tas darbas neprižada nieko matomo politiška kovo lauke! Tokiu būdu moterims ir yra lengvai palie kama lankyti bažnyčias, būti dvasiškijos politikos įnagių; klerikalai su jų pagelba ir varo nenuoalsiai savo agitaciją, skelbdamiesi Kristaus pasekėjais ir pasaulės ramintojais. Iš to aiškiai suprantame, kad duodant moterims lygias balsavimo teises, pirmam atvejyje beabejonės kunigai įgys keletą naujų sėdynių parlamente. Per moterų balsavimo teises ta propaganda bus daugiau palengvinta. Moterų balsavimo teisė gydys ne tik tas žaizdas, kurias jos pačios padarė, bet atgabės proletarijui naujas milžiniškas pajiegas.

Norint moterų balsavimo teisių įvedimas išsyk ir prekiuotų keletą sėdynių parlamente, vienok galutinai tas reiškia tiktai proletariškos armijos ir jos kovos nesulaikomą plėtojimos.

Socialistų judėjimą giliai ir plačiai apėmė šauksmas: «Vyrams ir moterims lygios teisės ekonomiškame ir politiška kame gyvenime». Klesų kova mūsų visai nesulaiko nuo paminėto pamato, principo; bet mes turime už tą ir dėl to kovoti, nežiūrint, kokios yra to aplinkybės.

Jeigu mes į moterų balsavimo teisę žiūrime iš proletarijato revoliucioniškojo atžvilgio, tai galutinai pasirodo, kad svarbiausioji proletarijato politika užvis praktiškesnė ir pasekmingesnė.

L. F. d' M. — R.

RUDAVIČIA IŠDUODA RUSIJOS VALDŽIAI.

Gruodžio 7 d. atlėkė iš Chicagos speciališka telegrama į «New York Evening Call», pranešdama, kad Jungt. Valstybių komisijonierius Foote nutarė, kad Kristijonas Rudavičia turįs grįst į Rusiją! Visas miestas liko nustebintas tuo netikėtu nusprendžiu; visi buvo persitikrinę iš pristatytų prirodymų ir liudijimų, kad jis yra politiškas prasikaltėlis, tai negal but išduotas — ir štai teip preit nuspręsta: turi grįst Rusijon! ant kartuvių!

Rudavičią caro vaidžia nori išgaut, apkaltindama už dalyvavimą užmušime Vilhelminos Kinze (Kince) ir jos tėvų Tiebuck'e, Kurliandijoj, 1906 m. sausio mėnesyje.

Prisipažinęs, kad jis buvo revoliucijonierių draugovės nariu ir kad ta draugovė nusprendė nužudyt Kinze šeimyną už tai, kad jie buvo «caro šnipais», Rudavičia teisinosi, kad jis tame užmušime nedalyvavęs ir čia, kaipo politiškasis pabėgėlis, turįs turėt prieglaudą.

Buvo paraginta keli universiteto profesoriai ir meteorologa (oro žinovai), kaipo patikrintojai, koks oras buvo tą naktį, kada atsitiko užmušimas. Nes mat šnipų liudijimas nurodo, kad Rudavičia buvęs tą syk pažintas, nors, kaip zinoma, sako, kad jo p'aukai juodi, kuomet jie yra šviesūs... Meteorologas patvirtino, kad tą naktį oras buvęs gražus Tiebuck'e, kur atsitiko užmušimas, ir viens profesorius patvirtino, kad buvus mėnesiena. Mėnesienos liudijimą adv. Darrow sumušė tuojaus. Kaltintojų liudininkas, jam užklausus, prisipažino, kad jis negalėjęs pažinti ypatų, budamas nuo jų per 20 pėdų.

Chicagos gyventojai sujudo ir pasiryžo kovot, kad tik nebutų Rudavičia išduotas. Naujai susitvėrus apginėjų sąjunga sumanė tuo surengt milžinišką susirinkimą, kame dalyvaus 75 organizacijos. Susirinkimo tikslas — iššaukt žmonėse ir laikraštijoj užuojantą apkaltintamjam ir tokiu budu neprileist išgabent jį į Rusiją. Socialistų partijos centras nutarė išsiuntinėti atsišaukimus į visus darbininkus, kad stotų su protestais ir peticijoms priešais Rudavičios išdavimą. Byla eis į aukštesnįjį teismą.

Rinkimams praejus.

Šimet lapkričio 3 d. praėjo rinkimai Jungtinių Valstybių viršininkų. Amerikiečiai, nežiūrint už ką jie balsuoja — balsuoja šaltai ir užsitikėdami renkamuju. Mažai juos interesavo ir šie rinkimai. Daug daugiau interesavos angštiejie visuomenės klotai. Darbininkai ramiai ir šaltai meta savo balsą į skrynutę už tą, kuris jam nupirko stiklą alaus ir davė supuvusį cigarą. Teip pat ramiai laukia rinkimų pasekmių.

Ši šalis didelė. Gyvenimas tik ką pradeda vystytis. Ir nežinia kas jos laukia...

Jungt. Valstybės praėjusią lapkričio 3 dieną ne tik nenužengė pirmyn, bet da atgal atžengė, nes ir per šiuos rinkimus išrinko kapitalistus, kurių gerovę rinkėjai ne sykį matė ir kurie ne sykį parodė savo politikos bankrutijimą.

Šis liūdnas faktas turi priversti mąstančius sluogsnius apsisot ant likimo savo tėvynės ir padėt visas spėkas tam, kad valdžia pereitų į rankas teisingesnių žmonių, kaip republikonai ir demokratai. Daug darbo reikia padėt, kad išauklėt minią ir įkvėpt susipratimą. Reikia pradėt darbą nuo lapkričio 4 dienos ir nenuoalsiai darbuotis dėl ateinančių 1912 metų rinkimų.

Užteko pažadėjimų, kuriuos teip gausiai svaidė į dešinę ir į kairęją pusę įvairios partijos, ypač pati konservatyviškiausia — republikonų. Lapkričio 4 d. pradžia pildymo tų pažadėjimų. Dabar laikas ne tuščių kalbų, bet darbo, didelio darbo.

Taft ir kapitalistai žadėjo po lapkričio 3 d. išnaikint vis tolyn besitrunkiančią p a n i k ą (križi), kaip žadėdavo jie visuomet, kuomet jiems buvo reikalingi piliečiai. Labai abejotina atėjimas geresnių laikų vargstančiai miniai, atidavusiai — išbaimės, už pinigus, už stiklą alaus ir supuvusį cigarą, — savo balsą už tą, kuris jai mažiausia gali pagelbėt. Taft — tarnas trustų, jis negalės su savo tuščiu šauksmu «Dievas žino» nė ant colio pajudint šalį pirmyn, prie pražydydėjimo, prie susipratimo ir prie valstijos laisvės.

Rinkimai darbininkams yra labai svarbus. Balsuodami meta-me savo balsus už laisvę ar vergiją. Balsuodami mes patys skiriamame savo likimą.

Dabar jau laikas pradėt dirbt, dirbti žmonijos susipratimui, pakėlimui josios klesinio susipratimo.

Prie darbo, draugai!

C. A. Valis.

Į Lietuvos draugus inteligentus!

Neseniai aš per «Kovą» (N 38) rašiau: «Ir teip, draugai, kuriems ištikro, bet ne žodžiais, rūpi darbininkų labas, padarykit tą darbą ir padėkit mums sankiose reakcijos valandose darbuotis».

Šie žodžiai liko šauksmu tirlaukyj. Jokio darbo, jokios pagelbos nesulaukėm. Kodėl teip? Kur priežastis? Ir pasirodo, kad

gražius žodžius lengviau sakyti, kaip šiek tiek pasidarbuoti. Ir pasirodo, kad daugumai inteligentų socializmas, tai graži tolimos ateities... svajonė. Svajoti nesunku, nepavojinga... Slaptai nešioti socialisto vardą tai... gal būti net garbė... už kurią nereikės atsakyti prieš valdžią.

— Nereikia darbuotis! Galima dar į kalėjimą pakliūti, šil tos vietelės nustoti, likti «neištikimų» eilėse. Nereikia partijai su pagalba ateiti! nuo to tik kišenėj tuščiau. Tedarbuojasi tik vėjabroliai; te, ant galo, darbininkai patys apsirūpina savo reikalais. Męs — inteligentai, mums gėda nusižeminti ligi darbininkų eilių. Užteks nuo męs ir platoniškos meilės. Ar ne gana to, kad męs, kada dang ausų negirdi, prašnabšdėsime, kad ir męs socialistai? Ar negana to, kad męs šiltam kambarėlyj, kada nors vieną apie darbininkus prielankų žodį pasakysim. Ant galo męs kaip kada ištikro didvyrišką darbą padarom ir... pasislėpė už redakto riaus nugaros šį tą parašom. Ar negana nuo męsų žodžių? Ar ne gana to, kad męs darbininkų draugai?

Ne, jūs ne draugai! Jūs aršesni proletarijato priešai už baisiausius išnaudotojus, nes jus veidmainiai, o išnaudotojai, stačiai išnaudodami darbininkus, jų susipratimą kelia juos prie vienybės stumia. O jūs!...

Gana! Teip toliau netur būti. Kas iš tikro, dar kartą sakau, yra darbininkų draugu, parodyk tą darbą. Žodžių nereik. Dabar sunkus darbininkų partijos materialinis padėjimas, tai ateik su pagalba. O ateit gali, jeigu tik noras bus. Gali tu surengti vakarus, kad pelną nuo jų apverstai darbininkų labui. Jeigu tu jau pats uždariauji sau duonai, tai gali dalį savo uždarbio paskirti darbininkų labui. Jeigu pats neuždirbi, tai gali surinkti nuo tų, ką gali paaukauti. Jeigu negali atlikti kito darbo, tai nors šelpk materialiai. Tuomet tai galėsi pasakyti: ir aš padėjau savo skatikui arba triusų kelti darbininkų susipratimą, kartu su jais ėjau prie socializmo.

Jeigu teip pasielsit, tai męs, kurie stovim prie darbo, ištiesim jums savo ranką ir pasakysim: «Jūs męsų draugai!» Visiem kitiem męs pasakysim: «Jūs męsų priešai!».

27. XI. 08.

Mikolas Bevardis.

Kuomet gi bus galas?

Prasidėjus laisvių dienoms, kibom visi į darbą — kaip kas galėdami, kaip kas mokėdami. Dirbom... kovojom... kentėjom... Šimtai tūkstančių męsų draugų žuvo, pateko į kalėjimą, ant kartuvių... O kiek dar pateks? Nes pagal išskaitliavimą kai kurių laikraščių, ant kartuvių kasdien patenka po 3-4.... Vargsta, ai manuoja uždaryti, surakinti retėžiuose laisvės kovotojai, kurių troškimai ir viltis — pamatyt laisvą esant tą numylėtą liaudį, kuriai jie aukavo ne tik vargus nelaimės, bet ir mirtį.

Jie troško — bet męs!...

Ir rodos jau būtų galas tam visam, bet... bet vis dar karia šaudo lyg kokius galvažudžius, kemša į kalėjimus, po du, tris, keturis į mažutėlę, smirdančią kamarytę, ištremia ten, kur per 3 mėnesius neregėt saulės spindulių.

Šiandien atrado bombų dirbtuvę; nelegališkos literatūros sandėlį... Rytą atras susirinkimą — žinoma, nelegališką... O po ryt jau prisieis areštuot kitus... Ir valdžia šaukia:

— Kalėjimų stoka!...

Reikia pinigų naujiems kalėjimams statyt... Bet iš kur juos paimt? Kreipias į valstybės dėmą? Žinoma, juodieje, tuoj sutinka paskirt diktoką sumą pinigų naujiems «rūmams» statyt... O ką daro opozicija?

Opozicija, kurios balsas pasilieka balsu šaukiančiojo girioj,

nors ir išrodinėja, kad negalima duot pinigų tam tikslui, bet — Puriškevyčius, Bobrinskiis ir Co. atsako:

— Męs dauguma, o jūs saujaalė.

— Aš trijų milijonų «tikrųjų rusų» atstovas, — šaukia Puriškevyčius, — o jūs — «kramola»... Męs jus išnaikysim...

Valdžia atsipeikėjęs po laisvių dienų, pradėjo naikint, visą tą, ką buvo prispirta duot, kas buvo 9 sausio žmonių krauju atpirkta. Ir šiaudien iš tų laisvių nieko nebliko...

Ten uždarė bugalterių profesionalinę sąjungą, o ten kokios nors draugijos likimas pavojuje... Visur valdžia anūdėda savo leteną, uždarinėja apšvietimo draugijas; neleidžia viešai skaityt referatų. Visą, kas, anot jos, pavojinga, reikia naikint... Ir naikina. Beturim tik vieną dėmą. Bet ką gi męs susilaukėm iš tos dėmos? Gal palengvinimų? Anaip to! Dėma, kuri privalytų sustapdyti tą baisų tyronišką biurokratų sauvaliavimą, — šaudymą, korimą, — patį šaukia, jog apsaugos skyriai reikatingi, jog be sustiprintos apsaugos negalima ėšą išgautyt tų maištininkų, kurie trokšta duonos, laisvės, žemės.

Valdžia naikina apšvietimo draugijas, sukiša kalėjiman šimtus tūkstančių męsų draugų, kenkia susipratimo idėjai... bet veltui! Ateis laikai kad subyrės tyronų sostai, o iš po griuvėsių išlįs stipri ir laiminga liaudis!

Kraštas atiduotas į rankas visokių Geršelmanų, kurie išvijo iš miesto nepatinkamus jų norams teisėjus, Dumbadzių ir policijos valdininkų, kurie leidžia visokius išimtinus įstatymus. Kratos daromos kasdien, paliepus, ne teismui, bet policijai: įsilaužia nakties metu į žmogaus gyvenimą ir išveda iš šeimos tėvą sūną, dukterį, seserį, — vienu žodžiu — suardo šeimynišką gyvenimą.

Dabar paskirti valdžiai milijonai (galima padėt skaitlines) kalėjimams statyt, o apšvietimui išberia trupinėlius. Daugina policiją... Veisia šnipus... O iš tų visų susilaukia gal sau negeistinių vaisių, kaip anarchijos ir suirutės!...

Jau tretį metai, kaip kraštas prispaustas retėžiais. Priviso visokių žmogžudžių... Neteisybės ant kiekvieno žingsnio lydi mus... Žmonės laukia permainų, bet ką? Sauvališki ministeriai nesidrovi ištarti:

— «Ačiu Dievui, pas mus parlamento nėsama».

Tat ko-gi laukti iš tokios valdžios, kuri sparčiai šiuo metu pasuko savo ratą į «senovės vėžes»? Nebent tik prispaudimo.

Išskaičius visą litanią neteisybių nelaimių, kurias mums suteikė ypač per paskutinius metus biurokratų sauvališkumas, nebėra ko mums, broliai proletarai — darbo žmonės, laukti, pasitikėti ponų dėma, ponų valdžia.

Męs patys išsikovosim sau žmonišką teises. Patys išsikovosim sau žemės — duonos ir laisvės!

Tik mums reikia organizuotis: steigti kame kur tik galima darbininkų profesionalines sąjungas, o kur tas negalima — nelegališkų keliu, agitacijos keliu, nors tas sunkėlesnis, ir stengties tas draugijas palaikyt. Raginti prisidėt į tas draugijas sodžiaus ir miesto darbininkus, kurie savo kruvinu prakaitu maitina minias dykaduonių, kurie nieko neveikdami tik išdykauja, žarsto męsų pinigus kaip artojas pavasarį sėdamas javus, iškeldam puotas visokioms savo «numylėtinėms», pasiekia net Paryžių, o išsvaidė pinigus, darbininkams nusuka ir tą mažutėlę algą, kurią jie uždirba keldami ir guldami tamsoj. Darbininkai, nebetekę kantrybės, sukilsta prieš tokius darbdavių išnaudojimus — streikuoja. Bet šie numalšinimui sukilėlių — «buntovčikų» parsigabena dragunus, sargybinius...

Taigi ranka ranką mazgoja.

Darbdavio pusėj ir urėdninkas su kančium, ir kunigas su pamokslais.

Bet tam visam turės būt pabaiga, turi pasibaigt prispaudi mo, išnaudojimo ir vergijos viešpatavimas, turi trūkt biurokratų galybė. Bet kada? Gal dar metai, treji, ketveri ar penkeri praeis, kol kraštas tebebus apsuptas juodais debesimis... Tas prider nuo gyvenimo bėgio. Prider nuo darbininkų susipratimo. Tiktai susipratę miesto ir sodžiaus darbininkai įves naują tvarką! Ant jų remias visa galybė! Todėl, broliai ir sesers — darbo žmonės ir jų draugai, norėkime suprasti organizacijos reikalingumą, vinykimės, glauskimės prie socialistų partijos, kuri vienintėlė rūpinas darbininkų reikalais, norėkime suprast socialistų mokslą stokime į jų eiles, paduokim kits kitam ranką ir kovokim kartu su išgamiška kapitalistų valdžia.

Pražus kapitalistų viešpatavimas. O «jos myris — laimės ateitis» — socializmas. Socializmo valstijoj žydės broliška meilė ir lygybė, pražus kartuvės, kalėjimai, kame šiandien kankinas — tavo brolis, sesuo. O paskubjs tą visą ne atskiros ypatos, carai ar Dievas, bet mės susipratę darbininkai. Todėl, brolau darbininke! Tu esi tos tvarkos (socializmo) nešėjas. Taigi ir dirbk socializmo labui, kol tik kraujas tekės tavo gyslose, kol širdis plaks krutinėj. Neteisybė, skriauda viešpatuoja ir ėda tavę, taigi ardyk jas, kad nors tavo vaikams prašvistų aušrelė!... Griauktas pinkles kurias stato mūsų priešai — kapitalistų valdžia... Blaškyk tuos rūkus, kurinos tau rūpinas užvilkt dvasiškijie, su savo vadu Antanavyčium, kurie prisidengę Kristaus mokslu nori įkalt tau paklusnumą ir nuolankumą prieš Kristaus «pėdinius». Jie farizėjai ir veidmainiai! Kristus buvo nuskriaustųjų užtarytojas, karalių ir turčių patremėjas, o jie — valdžios ir buržujų užtarytojai.

Griaukim tą visą! Tą syk neberciks mums sielvartaut: «kuomet-gi bus tam visam galas!» Tada įvyks «rojus» ant žemės, kuri per šimtus metų prašo meldžia krikščionių lūpos. Tuomet tik viešpataus broliška meilė ir lygybė.

Todėl į kovą, broliai!

10. VI. 08.

Pronecė Paukštvanagis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Anglija. Pranešama laikraščiams, kad Londone, artinantės žiemai, bedarbių skaičius kassavaitė kyla apie 10 nuošimčių. Bedarbiai keliauja į Londoną išvisų didelių miestų — Manchesterio, Birmingham, Liverpool, Leeds ir kitų. Labdariai Londone rūpinasi, kaip pakakinti trupučiais tujų bedarbių skurdžių minias. Jie bijo... revoliucijos ir policiją pritvėrė, kad stropiai saugotų vaikščiojančius baduolius. Valstybės valdžia ir vietinės valdžios pradėjo rūpintis, kad kur nors suradus bedarbiams darbo, bet ikišiol visoki plenai negal pradėt išrišt klausimą. Visuose pramonės centruose atsibūva dideli bedarbių susirinkimai ir daugelyje vietų atsitaiko susidūrimai su policija. Sumanyta statyti arba atnaujinti dokus (priplaukas), laivus, vieškelius ir tt., bet tame yra neparankumas turtingiems, traukiantiems iš to pelną, ir valdžia nieko gero negal padaryt — juk ji kapitalistų tarnas.

A. Jungt. Valstybes. Prezid. Rooseveltas padavė savo pranešimą («message»), kaip «kalbą nuo trono», 60 am kongresni, kurs susirinko gruodžio 7 d. Vėla prez. daug kalba, o vis tuščiai, teip, kad visiems būt gerai, o turčiams geriausia. Bet ir tai kongresni nepatiko: žada jam sugražint pranešimo dalį, būtent tą, kur kalba apie slaptają policiją ir pajndina klausimą apie jos uždavinių pildymą. Senate ir kongrese cina agitacija, kad tą protestą priėmus

vienbalsiai ir sykiu su ta dalia nusiųsti prezidentui. Mat «atstovams» nepatiko, kad prez. išsitarė, kad reikėtų esą naudotis šnipais sekiojime kongreso narių. Beto daugelis yra priešingų prezidentui ir nori šnipų gaujas sumažinti, ypač kad jie esti vartojami net rinkimų agitacijoj ir gauna už tai ir valdžios kasos pinigų...

Vokieļļos ciesoriui visai blogai einasi: negal susitaikyt su savo valdiniais, kurie įtūžo už žinomus jo plepalus. Dabar jau net Vokietijos laikraščiai rašo, kad jis nesveikuojas savo prote... Pati valdžia už jį pabūgo, ir nenor kad jo kalbos amžinai atsikartotų, — dėl to stengiasi išgaut atgal iš amerikiečių fonografo rekordą, kuri 5 metai atgal prikaltbėjo ciesorius; amerikiečiai, Yale univers. atstovai, tą darė su tikslu, kad kaizerio kalba liktų amžina tarp garsiųjų šmonių. Taigi tą ir nori atgal atsiimti vokiečių valdžia. Kvailio kalba negal, mat, būti amžina...

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Amerikos Darbininkų Federacija («American Federation of Labor»). Organizatoriai yra sudarę geležinkelių darbininkų skyrių («department»), tikėdamiesi įtraukt į federaciją didžiasias geležinkelių unijas.

«Cleveland Citizen» sako, kad negalima sakyti, kad labai gera pažanga buvo šiais metais pramonės lauke tarp susivienijusių darbininkų. Pramonės nupuolimas ir politiškoji rinkimų agitacija prisidėję prie to, kad susilaikė didysis judėjimas. Federacija per metus išdavus tik 234 čarterius (prisidėjusioms kuopos), tai yra žemiausias skaitlius išviso, o tuo tarpu 311 kuopų suiro ir tapo suspenduotos. Bet abelnai, susidėjusių tarptautiškųjų unijų sąnarystė gana graži, nes išviso priango 58,000 naujų sąnarių. Per metus buvę 861 streikas, kurių 465 išlaimėta, 210 «kompromisuota» (nusileista ir susitaikyta) ir 62 pralaimėta. Streikams išviso išleista 2,441,000 dol. Juose dalyvavo 116,000 ypatų, kurių 72,000 gavo pašelpą, o 35,000 negavo jokios pašelpos. Tarptautiškios sąjungos prisidėjusios prie A. Darb. Fed., išmokėjo per metus 1,257,000 dol. posmertinių, 593,000 dol. ligonių pašelpų, 205,000 d. bedarbių pašelpų, 51,000 dol. kelionėms, 31,400 d. posmertinių, sąnarių pačioms mirus, ir 6,000 d. už įrankių apdraudimą.

Streikas. Subatoj New Yorke sustreikavo 200 darbininkų, dirbančių ant botų, priklausančių «N. Y. Central» geležinkeliui. Jie atsisakė dirbti virš laiko («overtime») be ekstra mokesities; teipgi reikalauja, kad būtų uždariai išmokama du syk per mėnesį, o ne sykį, kaip ikišiol buvo. Kompanija nenorėjo išpildyt tų dviejų reikalavimų, tai ir metė darbą kaip vyresni darbininkai (kapitonal ir tt.), teip ir prastiejie — nešiotojai ir kiti.

Darbininku judejimas svetur.

Anglijoj, kaip ne sykį buvo minėta, bedarbių skaičius užaugo teip didelis, kokio da niekad tenai nebuvo. Londone yra 200,000 žmonių be darbo ir be nuonos; Leeds'e — 3,000; Liverpoolyj — 25,000; Glasgowe (kur yra daug lietuvių) — 20,000; Bristolyj — 2,000; Manchesteryj — 11,000; Dundee — 5,000; Sheffielde — 12,000; Sunderlande — 13,000. Taigi išviso tuose miestuose yra 301 tūkstantis bedarbių. Amerikoj vis gi daugiau, — 10 ar 15 sykių daugiau; nes mat čia pirmiau ir stipriau įvyko krizis. Bet ir Anglijoj gal būt daugiau yra, nes vis dauginasi, ypač į žiemą; ta statistika paduota spalio mėnesyje.

SANJUNGOS REIKALAI.

L. S. S. Sekretoriaus pranešimai.

Kuopos, ką nors balsuodamos, turi visada paduoti skaitlių balsų; kitaip darant, nuslysta nuo socializmo principų, kuomet visos Sąjungos referendume paduoda tik kuopos pritarimą, nes viena kuopa nelygi kitai, pagal skaitlių sąnarių.

II-ro rajono nutarimą ir A. K. Kondratavičiaus įnešimą pa siunčiant Veik. Kom. nusprešti.

L.S.S. Sekr. P. Puskunigis.

Chicago, Ill. 6.XII.08 m.

III rajono ir Pild. Komiteto reikalai.

Kadangi aš esu III raj. V. K.-to nariu, tai pagal socialistų teises negaliu užimt vietų dviejose įstaigose: negaliu būti Pild. K-te. Todėl pranešu III rajono kuopoms ir P. K., kad III rajono L. S. S. kuopos pasistengtų išrinkti į mano vietą kitą V. K. narį nuo III rajono. Šiuomi atsisakau pildęs pareigas V. K. nario III rajone, o užimu vietą P. K-te nuo sausio 1 d. 1909 metų. Iki tol dar būsiu V. K.-to nariu nuo III rajono.

B. K. Kondratavičius.

V Rajono VII konferencija.

V rajono VIII konferencija, laikyta 29 dieną lapkričio, 1908 m., Hazleton, Pa.

Raportai viršinininkų: Organizatoriaus, sekretoriaus ir išdininko priimti. Išde yra \$17.93. Knygiaus raportas priimtas. Knygų parduota už \$3.88. Neparduotų yra už \$4.94.

Išmokėjimai: Nutarta išmokėti iš rajono išdo \$32.40 drg. Bagočiui, už lėšas paneštas laikant prakalbas Schuykill paviete. Nutarta užmokėti drg. Rudminui lėšų \$1.99, paneštų varant socialistišką agitaciją.

Nutarimai: 1) Nutarta aukauti arba pirkti literatūrą į rajoną su tikslu, kad koku nors būdu paversti į pinigus, padidinti rajono išdo. 2) Nutarta L.S.S. susivažiavimas laikyti paprastai, kasmetai. 3) Atgaivinimai mirusių kuopų V-tam rajone, pavesta organizatoriui. 4) Konferenciją, vietoj kas 3 mėnesiai, laikyti kas 6 mėn. Jeigu būtų reikalas, organizatorius sušauks extra-konferenciją. 5) Veikiamasis komitetas turi išsirkinti iš savo tarpo valdybą, be tarpininkystės sąjungos sekretoriaus. 6) Nutarta užklausti konstitucijos komisijos, ką ji veikia su konstitucija. 7) Valdybą, vietoj rinkti per konferenciją, nutarta rinkti referendumu (visuotinu balsavimu).

Pirms. F. J. Balčiūnas,
Skr. Magdalena Kapočiūtė.

P.S. Kadangi tam tikra išrinkta komisija peržiūrėjimui (sutarvymui) įnešimų ir surašymui delegatų vardų nežinau dėl kurios priežasties jų nesurašė, todėl jie ir netilps protokole.

IV rajono X konferencijos protokolas.

Konferencijoje, atsibuvusioje Bayonne, N.J., VIII.30.08 dalyvavo 23 delegatai iš šių kuopų: 11, 19, 36, 45, 52, 59, 83 ir naujai susitvėrusios kuopos East New Yorke. Pribuvo du komiteto nariai. Su sprendžiamuoju balsu buvo 25 ypatos.

Iš svarbesnių nutarimų likosi priimti šie per rajono referendumą:

1) Rajono organizatorių rinkti per referendum.
2) Suorganizuot kuopą Schenectady, N. Y. Pavesta 19 tai kuopai.

3) Delegatai, rajono konferencijose, esanti rajono komitete, arba Sąjungos bent vienam komitete, negali būt rajono konferencijos posėdžių pirmsėdžiu.

4) Išleisti agitatyviškus lapelius prieš rinkimus, kurie tiktų IV rajone (New Yorke ir New Jersey valstijose).

5) Surengt eilę prakalbų IV rajone prieš rinkimus.

6) Kuopų įnešimai rajono konferencijai turi būt prisiųsti raštiškai rajono susinešimų sekr., kuris sutvarkęs atsiveš konferencijon.

8) Rajono archyvas bus pas organizatorių.

10) Rajono konferencijų protokoliai, tur būt leidžiami kritikai, potam per referendum ir tik tuomet garsinti «Kovoje».

Sąjungos reikaluose nutarta:

1) Kad formą vedimui knygu, išrinktoji IV L.S.S. susivažiavimo komisija pagaminimui jos (formos) patalpintų į «Kovą» kritikai visų draugų.

2) Idant prašalinti iš «Kovos» tuščius ypatingus ginčus, nutarta, kad Pild. Kom. pareikalautų redaktoriaus, kad prisilaikytų IV susivažiavimo nutarimų: kitaip — prašalinti nuo tarnystės.

3) Kad Pild. Kom. prižiūrėtų «Kovos» administratorių, kuris sauališkai pasielgė pasigarsindamas «Kovoje», kad visi pinigai būtų siunčiami jo, o ne L.S.S. išdininko vardu. Reikalaujame pildymo IV susivažiavimo nutarimo.

4) Konstitucijos komisiją paraginti prie veikimo, prisidedant patiems.

5) Prižiūrėjimui Sąjungos turto, II rajonas turėtų išrinkti komisiją iš trijų draugų, be kurių patarimo administratorius neturėtų tiesos pripirkti kokius nors daiktus į «Kovos» redakciją išskiriant popierą ir kitus mažus daiktus.

6) Kuopos, reikalaujamos «čarterio», turi kreiptis prie L.S.S. sekr., o ne prie «Kovos» administratoriaus.

7) L.S.S. draugai, turinti ūkėsiškas popieras, laike rinkimų turi balsuoti pilną Socialist Partijos tikieta.

Sekanti konferencija atsibus Brooklyn'e, N.Y. (83 čios kd. dalyje) antroj dalyj gruodžio 1908 m.

IV rajono Susineš. Sekr. Aug. Unguraitis,
120 Grand st. Brooklyn, N.Y.

Nuo administratoriaus.

Atsakymai ant visų užklausių.

20 kuopai. — Anonimiški laiška buvo rašinėjami man kaipo administratoriui, todėl kaipo toks ir atsakiau. Melagystės ant mano ypotos buvo (dar ir tebēr) skelbiamos dėlto, kad aš esu administratorius. Dėlto, kaip toks, ir atsakau. Bet kodėl 20 kp. teip nemyli, kad primenu anonimiškus laiškus ir biaurius šmeižimus? Geriau to nedaryt, nereiks paskui raudonuot!.

III rajonui. — Prieš rinkimus aš buvau išvažiavęs į Schuykill pav., Pa., Massachusetts, Connecticut ir kitas vietas, tokiu būdu apie 40 dienų, tarpais, nebuvau namie, todėl ir kai kurie administracijos darbai nebuvo atlikti teip, kaip reikėjo, po draug ir keletas apgarsinimų buvo praleista, tarp kurių buvo ir III rajono konferencijos. Ne iš noro aš važinėjavau, bet mūs darbas šaukė ir aš važiauvau.

Pildomamjam Komitetui. — Neseniai gavau parimą nuo P.K. už platinimą «buržuaziškoms, darbininkams prie-

šingos» literatūros buržuaziškos buržuaziškos P.K. tą sau maišo. Pasir kos literatūrė Laukis et co mo darbinin pradėjo biar cijalistus. E sleivius, o t menę, tačiau mėjęs savo « dams pašelp niekinamas suomenė ger šra» yra bu jos organai jo socializu mėj neage kai tur sav sitvėrės «M kos «Aušro L.S.S. dr gus, renka 120-124 G kiau pard mas paše mums žin kų išjuok ktosios bi visai nem ros» knyg

Brocl Mass. val datus į V rezoliucij 1) V 2) L turi savo reiks jam nuo rajon

Mary susitvėrė 10 draug išskyrus kuopą de kovotojų vienintel tų miest sur strai galį šiau

šingos) literatūros. Nė tuo laiku, nė pirmiau admin. būdams jo kios buržuaziškos literatūros nepardavinėjau. Todėl maniau, jog P.K. tą sau išvaizdino, ko niekad nebuvo. Bet išlindo yla iš maišo. Pasirodė, kad P.K. primindams nepardavinėt buržuaziškos literatūros, turėjo ant minties «Aušros» dr-stės knygas. Mat Laukis et confratres užsipuldinėdamas ant mums visiems žinomo darbininkų draugo ir sandarbininko P.G., «Aušros» vardu pradėjo bauriai kolioti ne tik minėtą draugą, bet ir visus socialistus. Kadangi visiems yra žinoma, jog «Aušra» šelpia mokslievius, o tie mokslieiviai ir jų darbai yra slepiami prieš visuomenę, tečiaus daugeliui yra žinoma, kad ne viens jų yra atsižymėjęs savo «sportiškais» darbais; o kad drg. P.G. atsiliepė mums pašelpo, tai ne tik jau atsakyta, bet dar su pasityčiojimu niekinamas tas vyras ir jai darbai, kuriuos visa lietuviška visuomenė gerbia, todėl «Kovos» administracija išvedė štai ką: «Aušra» yra buržujų rankose, auklėja buržujus, todėl ir L.S.S. bei jos organai «Kova» ir administracija, kurie pasiėmę tarptautiškojo socializmo principus, jokiū būdu, jokioj prasme j neagentaus ir nešelpo tos buržujiškos įstaigos. Darbininkai tur savo mokslievius, ir juos kiek galėdami rems. Dabar susitvėręs «Mokslievių Paskolos Ratelis» užims senosios buržuaziškos «Aušros» vietą, ir kaip «Kovos» administracijos, taip ir kiekvieno L.S.S. draugo priedermė yra šelpiti mokslievius darbininkų draugus, renkant aukas ir šelpiant «M.P.R.» (kasierini J.O. Širvydas, 120-124 Grand st. Brooklyn, N.Y.). Iš tos priežasties aš ir atsakiau pardavinėt «Aušros» knygas, nuo kurių pelnas yra apverčiamas pašelpai abejotinų ir tankiai labai žemo vardo žmonių, kada mums žinomi darbininkai yra su pasityčiojimu «Aušros» valdininkų išjuokiami ir šmeižiami. Matyt, «Aušra» yra auklėtoja smulkiosios buržuazijos, su kuria socialistai kovoja, o «Kovos» adm. visai nemano buržuazijos agentu ir auklėtoju tapt, todėl iš «Aušros» knygos «Kovos» administracijoje vietos netur.

F. J. Bagočius, Admin.

Massachusetts valst. kuopų atyda.

Brockton, Mass. 17 kuopos pranešimas. Męs gavę laišką nuo Mass. valst. rajono sekretoriaus su užkvietimu perstatyti kandidatus į V. K-tą ir knygininką, apsvaistėme ir priėmėm sekančią rezoliuciją:

- 1) V. Kom. sąnarys reikalingas.
- 2) Literatūros agentas nėra mums reikalingas, nes 1) kuopos turi savo knygų agentus, 2) už ekspresą reikės 2 sykiu mokėti, 3) reiks jam apmokėti lėšas kelionės į r. konferencijas. Atsisakome nuo rajono literatūros agento.

*Org. I. Mincikis,
Fin. Sekr. P. Urbon,
S. Stripinis.*

106-tos kuopos draugams.

Maryville, Ill. Guodotini draugai! Jau trečias mėnuo, kaip susitvėrė mūsų miestelyj L.S.S. 106-ta kuopa, prie kurios priguli 10 draugų. O da galima sakyti nė vieno susirinkimo neatlaikėme, išskyrus tą, kada susitvėrė kuopa. Draugai! Ar gi męs sustvėrėm kuopą dėlto, kad pasirodyt visuomenei, kad ir męs stojame į eiles kovotojų už geresnį duonos kąsnį? Jeigu męs pristojom prie tos vienintelės organizacijos, tai ir pasirodykime visuomenei kaip kitų miestų socialistai. Net linksma, matant organe «Kovoje» iš visur straipsnius, kaip darbininkai darbuojasi, kad greičiau padaryt galą šiandieniai supuvusiai kapitalizmo tvarkai. Taigi, draugai,

ar negalime ir męs sekti savo brolius, ar tinka socialistui svaiginti savo protą tuo pasmirdusiu raugu ir žemint socializmo vardą. Taigi širdingai meldžiu vardan socializmo, teiksitės draugai rinktis į mėnesinius susirinkimus. Nors mūsų miestelis nedidelis, bet tik neparanku kuopos viršininkams vaikščiot ir kolektuoti po stubas, kad užsimokėtų savo priderančią mokesčių.

106 kp. sąnarys *V. Kotilius.*

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos taip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinimų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpinios.

New Britain, Conn. (Iš 1-mo rajono darbų). Ant 3 d. spalį 34 kp. SLA buvo nutarus parkviesti drg. F. J. Bagočių kalbėt į New Britain'ą; pasinaudodamas iš progos pranešiau LSSA 1 raj. kuopoms, kad rengtų ant to laiko prakalbas ir prisidėtų uždengime lėšų; su pritarimu kuopų, tapo surengta prakalbos: 3 čią spalį New Britain kuopa, uždengimui lėšų, davė 13 dol. Spalį 4 d. po piet Meridene; aukų surinkta 5.20; 2.00 už svetainę, 3.20 paskyrė literatūros fondan (kuriuos prisiunčiu red.); tą pačią dieną vakare Hartforde, — lėšų uždengimui 1 60. Sp. 6 d. Union City — lėšų 1.65. Sp. 9 Bristolyj, 10 dieną New Havene — lėšų 1.50; 11 d. Waterburyj — lėšų 10.70. Viso pribuvo \$:8 45, išmokėta kalbėtojo kelionės ir kitokių lėšų \$25 00. Už atspaudinimą lapelių 3 00, viso \$28 00; liko 45c. Prakalbos užganėdino publiką kiekvienam miestelyj, dėlto su nauja energija eikim visi į darbą, nenustokime žengę prie tikslo, nes darbas nepasibaigė praėjus balsavimui, bet tik padarė didelį žingsnį pirmyn. Užėjus ilgiems žiemos vakarams mūsų kuopų yra užduotis laikyti kuctankiausia susirinkimus su viešais pasikalbėjimais ir parengti knygynuose skaitymus; atsivesti savo draugus į susirinkimus, paduoti vieną antrą knygutę, kad pats per save lavintųsi. Duokime progą kiekvienam norinčiam apsišviesti. «Tegul mūsų campaign 1912 metų prasideda nuo dienos po šių balsavimų» — išsitarė garsum raštininkas Robert Hunter.

I mo rajono organizatorius

J. J. Gerdauskis.

Ką veikia Joniškėčiai? Draugai Joniškėčiai! Ką veikėme pirmiaus, ir ką veikiame šiandien? Pirmiaus, kol dar buvome Lietuvoj, buvome darbštūs, darbuomės kiek galėdami, apie panaikinimą dabartinės tvarkos, o šiandien atvykę į Ameriką, taip atšalom, kad nerupi mums permainos; atvykę į laisvąją šalį esam visai užganėdinti «laisvumu»... Ale ištikrųjų, draugai, kur męs matom tą laisvumą? Kur ta laisvė, kada girdim tiek veiksmų ir nimanavimų badujančių darbininkų?... Be abejonės gal kitam ir joniškėčiai

prisiėjo vargas ir badas pamatyti toj laisvoj Amerikojo! Vienas draugas, kuris gerai atsižymėjo savo darbštumu prieš šiandieninį blogąjį surėdymą ir buvo teip vargintas šiaulių kalėjimo urvuose, neva gavo išsprukti iš vanago nagų ir atskriejo į laisvąją Ameriką ir čionai atrado tokius pat kalėjimo urvus: šeštas mėnuo kaip sėdi Chicagos kalėjime tas draugas, F. D., visiems joniškiesiems gerai žinomas.

Kaip augščiau sakiau, tas draugas buvo labai susipratęs ir darbštus ant visuomeniškos dirvos. Bet šiandien, atvykus į Ameriką, tas jam negalvoj (čionai kalbu apie tą vieną veikėją joniškietį, bet tokių joniškietų yra daug), tik stojos kiek išgalėdamas platinti paleistuvystę ir girtuoklystę, o ne socializma! Dėl to tas per nedorybę ir girtybę atsidūrė už kalėjimo sienų ant 6 mėn. Ak! gėda, biauuru mums, joniškiesiai, kad tarp mūsų susipratusių draugų užgema toks ištvirkimas!

J. P. Žurkšas.

Laconia, N. H. Šitą nedidelį miestuką turbūt nelabai kas girdėjo. Lietuvių čia yra trys šeimos ir 25 viencšiai. Draugijos jokios nėra; apšvietimas labai žemai stovi. Laikraščių pareina 4 numeriai: «Kovas» 2 ekz., «Vin. Liet.» 1 ir «Lietuvos» 1. Bet ir tų nelabai kas nori skaityti. Dirbtuvių yra 6; dvi lentų piovyklos, trys pančekų dirbtuvės ir 1 geležies liejykla «Laconia Car Co.» Ta dirbtuvė dirba pilną laiką, ale tik pusė darbininkų tedirba. Rugsėjo 28 d. liejykloj prie darbo tapo mirtinai sužeistas Bened. Smitas, paeinąs iš Kauno gub. Kitam lietuviui, Zig. Narcinskui, Vilniaus gubernijos, ranką sulaužė. Smito brolis padavė kompaniją į teismą; eina tardymas.

M. K. V.

Jis laisvas.

Parašė *S. Strazdas.*

(Tąsa).

Šalta. Vėjas švilpia lakstydamas po sukrypusią bazuželę. Moteriškė dangsto nuplyšusiais skudurais verkiančią mergaitę ir kalba jai:

— Cit, cit, neverk, Maryt! Tuoj pareis tėtė, parneš duonutės, tada pavalgysim. Užmik, užmik, mano mažyte...

Marytė paverkus, biskį užsnudo. Ji sėdi šalyj kudio pusnuogė; jos nugeltę, dar jaunas veidas visai panašus ne į žmogaus veidą, tik — į lavono. Ji mąsto:

— Kurgi jis galėjo dingti... Štai jau teip vėlus vakaras, o jo vis dar nėra... Ar nebus tik kokia nelaimė patikus?...

Ir ji apsipylė ašaromis:

— Dieve! Neapleisk jį! Jis toks geras; jis teip myli... Kad ir pareina kada nuvargęs, nešneka su manim, bet nesibara ant manęs. Po valandėlės jis vėl mane kalbin ir persiprašo: «Atleisk man, Onute, kad aš su tavim nekalbėjau, man širdį skaudėjo, kad aš negavau ką tau su Maryte parne-

Elco, Pa., Wash. Co. Čia gyvuoja LSS 98 kp. Išsykio buvo susitvėrusi iš 12 šanarių, o dabar jų liko tik 5. Kiti pabugo «Dievo koronės» ir atsisakė. Lietuvių čia yra 35 familijos, o pavienių bus tris syk tiek. Apšvietimas menkas. Tarp tiek lietuvių galėtų mūsų kuopa augti, o čia ji lyksta, persekiojami ilgaplaukių ir trumpaplaukių dievotų žmonių, kurie Dievą gauda glėbiu, o Velnią rezginėms. Ilgaplaukės rėkia, lakstydamos po miestelį, kad tie «cicilikai-pagonys, bedieviai» užtraukia Dievo «koronę» ir norį visus prapuldyt. Dievas užsirusinęs ir sustojo visos mainos ir dirbtuvės. — Kapitalistai visokiais budais spaudžia vargšą darbininką: kompanija uždarė kasyklas reikalaujama pasirašyt, kad už sužeidimą nieko nereikalautų. Žmonės nesirašė, tai kompanija uždarė viską. Prie tos priežasties prisidėjo ir kita: vandens truksta. Tai teip mūsų nesusipratėliai ir rėkia, kad Dievas korojės!

Jonas Baronas.

New York, N. Y. Darbai kaikuriose dirbtuvėse, pradėjo krutėti geriaus, bet darbininkų be darbo vaikščioja daugybės ir kada jie visi pradės dirbti, tai «Dievas žino».

Vietinė LSS 52 kuopa, prieš prezidento rinkimus surengė prakalbas, su tikslu išaiškint žmonėms jų varginą gyvenimą ir nurodyt, kokiu keliu turim žengt prie pagerinimo mūsų buvio; o ypač piliečiams išaiškint blogus ir gerus darbus partijų, idant aie žinotų už kokios partijos kandidatų turėtų atiduot savo balsus. Prakalbos atsibuvo 31 d. spalio š. m. svetainėje «West Side Labor Lyceum» ant 42-tos gatvės. Kalbėjo vietiniai: J. Perkunas, P. Bukšnaitis ir J. Liutkauskas.

J. M. Balčius

šti. Bet ryto, ryto, gal aš jums ką nors parnešiu... Atleisk, nepyk, ant manęs, Onut... Pabučiuok mane...» Teip jis kalbėdavo. O, jis labai geras. Aš jį myliu, teip myliu... Bet kurgi jis galėjo užtrukti? Jis niekur bereikalingai nevaikštinėjo... Dieve! Kad tik jam nebutų kokia nelaimė atsitikus. Rodos mano širdis atjaučia nelaimę... Ne, neiškentėčia, jei jį butų nelaimė patikus... Man gaila, labai gaila jo...

Ir ašaros it žirniai, pradėjo riedėt per jos išdžiuvusį veidą.

— Rodos, dar gerai atmenu jo žodžius, kai jis man dar jaunai bunant kalbėjo: «Eik, sako, už manęs, Onut, aš tave mylėsiu, aš tave neapleisiu. Dalįsimės savo džiaugsmiais ir vargais abudu...» Tiesa, jis mane neapleido, jis mane mylėjo iki šio laiko, ir dabar jis da mane myli. O, jis geras, labai geras!...

— Mamyte, duonutės! Aš noriu valgyt... Duok, duok, mamyte, — mažoji Marytė pertraukė jos mąstymą.

— Cit, cit, mano mažyte! Dar biskį palauk, matai, tėtė dar neparėjo. Tuo pareis, tuo...

Staiga pertraukė jos kalbą smarkus bildėsis į duris.

— Meldžiu, — ji sušuko silpnu balsu.

Lewiston, Me. L. S. S. 105 kuopos draugams ir «žvaigždiniams». Eina kalba ir plėtojasi agitacija «Žvaigždinių» tarpe susipratusių lietuvių ir LSS 105 kuopos sąnarių, kad jie pamestų socialistišką «svajonę» ir grįžtų prie dvasios šventos.

Teip buvo lapkr. 15 d. baliaus susirinkime, kur ponas J. Pauša ir M. Paušienė prikalbinėjo draugus, kad paliktų tą svajonę ir sugrįžtų prie dvasios šventos, kaip tai sugrįžęs J. Burgevičius, kursai buvo pats tas pirmas cicilistas Lewistone.

Malonūs draugai! — meldžiu tokių tuščių kalbų neklauti. Socializmą suprasti, tai ne svajonė, kaip «žvaigždiniai» sako, bet dalykas praktiškas ir reikalingas kiekvienam darbininkui. Patys matote ir ne syk girdėjot, kad socializmas nuolat platinasi po visą pasaulę, ir ateis laikas, kad ir jie prie šių svajonių prisidės, kada pradės atskirti rukštį nuo saldžio, obuolį nuo bulves... «Žvaigždiniams» gi galiu pasakyti: per nieką jusų kalbos; jeigu bučiau tik vakar arba šiandien socialistų politiką priėmęs, tai da galėtumėt abejoti, kad tai sugrįžo vienas. Bet dabar jau pervėlu, nes išlindęs žmogus iš didelių girių ir — purvyno, o pastojęs ant sauso, gražaus ir lygaus vieškelio, niekad os nebegrįš atgal, kur medžių šakos jam akis kapoja ir uždengia saulės šviesą. Nuo LSS 105 kuopos atsiskaciau per tą, kad negalėjau su organizatorium P. Petroniu ir J. Krapavicku sutikti už jų peržengimą kuopos statuto. Kad nebutų daugiau barnių, ardymo LSS kuopos, tai maniau, kad geriaus bus atsakius. Tegul kuopa gyvuoja ir auga vis didyn ir didyn, o jų, visų «žvaigždinių», meldžiu kuopos susirinkimus aplankyti, nes tada aiškiai pamatysit ar prieštingi jums socialistai, ar daro jie jums ką nors

Ir tarpduryj pasirodė su mėlyna sermėga, guzikuotas Amerikos tvarkadaris.

— Ar čia gyvena Juozo Bevardžio pati? — paklausė jos tvarkadaris.

— Teip, čia, — ji ištarė vos girdžiamu balsu.

— Štai čia yra nuo vyriausybės paliepimas, kad jūs eitumėt atsiimti savo vyrą, kuris šį vakarą tapo, bėgant su pavogta duona, suimtas... Jis jau yra miręs...

— Dieve! — sušuko ji persigandus: — Jūs jį užmušėte! Mano Juozelį!...

Ir ji parpuolė ant plikos lovos, sunkiai alsuodama.

Mažoji Marytė, apkabinus savo sudžiuvusiomis rankutėmis motinos kaklą, sušuko:

— Neverk, mamyt, neverk, tuo pareis tėtytė, parneš mums duonutės: tada pavalgysime.

Tvarkadarys, matydamas tą visą tragediją, ir nebegalėjo iškęsti, nusisukęs į duris nusišluostė ašaras, ir paklausė:

— Ar jūs jį atsiimsite, ar policijai pavesite pakavoti?

Bet ji, vietoje atsakymo, sušuko:

— Žmogžudžiai! Užmušė mano Juozelį! Jis teip man buvo geras... Jis mane mylėjo... kur aš dabar dingsiu... O, aš nelaiminga!...

blogo; aš pilnai galiu jums užtikrinti, kad ne, nes socialistai yra žmonės toki kaip ir jūs, o jūs kaip ir jie; teip vieni vargsta, teip kiti, visi vienodą naštą neša.

J. Burgevičius.

Naugatuck ir-Union City, Conn. «Kovos» N47, J. Kunas rašo, kad Nebylys ir Kurmis nematą, kas kenkia LSS kuopai. Esą, tai tas, kad Eimaitis dalino republikonų ir demokratų lapelius. Teip, tas tiesa, bet nuo paskutinio dalinimo jis apleido Sąjungą, tokiu budu nieks jam neišmėtinėjo jo darbus. Bet yra ir kitos kliutys kuopai. Neseniai buvo šv. Jurgio d-tės susirinkimas. Baigiant svarstyt draugystės dalykus, vienas socialistas, budamas draugystės nariu, pakėlė klausimą, ar gal but galima sumažint kainą svetainės, kurie socialistai buvo pasisamdę ant paskirtos dienos. Draugystės raštininkas B. Žiurys ant to klausimo tuo į pirmininką J. Strimaitį (abu socialistai): «E, ką čia — uždaryk susirinkimą.» Pirmininkas nieko nelaukdamas su kuju kaukšt į stalą: «Mitingas uždarytas!» Ir skvernus pasigriebę abudu išnyko. O socialistai susiję keli į burelį vienas į antrą žiurisi ir kalba tarp savęs: kur dingo teisybė, kad socialistas savo draugui neduoda nė balso ir nė jų įnešimą nevalna svarstyt. Ponas J. Kunas pamiršo apie tuos paaiškint.

Nebylys.

Iš Lietuvos.

Iš Suvalkų gub. (Iš laiško). Pranešiu maž-daug apie organizacinį ir visuomeniškąjį gyvenimą. Mūsų kuopoje

Tvarkadarys, matyt, nebegalėdamas iškentėti nekaltos moteriškės verksmo, išėjo savo keliu.

Palikus jį viena, ilgai ilgai verkė, iki ją pribudino mažosios Marytės šauksmas.

Pagaliaus ji biskį nurimo ir tarė:

— Neverk, mano mažyte, neverk. Tėtytė jau nebegrįš, jis jau numiręs; jį užmušė žmogžudžiai... Buk rami mano paukštyte. Tėvelis tuo ir mus pašauks pas save... Jis dabar jau laisvas, nebekenčia bado...

Mažoji Marytė, nesuprasdama to viso, klausinėjo verkiančios motinos:

— Kada mus tėvelis pašauks, kada?

— Tuo, tuo, neverk, mano mažyte, tuo...

Ir ji vėl parpuolė ant plikos lovos ir verkė it mažas vaikas.

Teip, jis jau nebegrįš į surukusiąją bakuželę, jam jau jos nebereik.

Jis jau laisvas.

Vėjas garsiai uždama, tarsi pritarė nelaimingosios moteries dejavimui. Ir, rodos, jis jai vis sakė:

Jis laisvas... .

(s.-d.) galima pastebėti kilimą apsišvietimo: sulyginus dabar ir metus atgal — kur kas didesnis išsilavinimas. Bet dauguma kuopų, galima sakyti, žemyn slenka. — ...Kaikurie visai sutingo. Juokiasi, kad kaopa netaktiškai veikia, o pats nesirupina pataisyti... Tik su merginoms tur reikalus, o apie partijos reikalus nesirupina. Nieko nesakyčia, kad tokia «politika» nekenktų organizacijai. Faktai. Kuopos draugai įsimylėję, susipyksta, na, paskui per susirinkimą merginas ir baudžia... Tos paskui su jais nedraugauja — atsitraukia nuo kuopos. Kad apšviestiesniejie draugai kuopose užsimtų politikos dalykais — kuopa stiprėtų, neirtų. Dabar pas mus toks laikas: viens kitą apkalbėt; ypač kenkia linksmieji vakarai, šokiai.

Darbininkų padėjimas eina blogyn. Girišose pavarė darbininkus lentpjūvės (tartokai), laukuose piauamos mašinos, o daugelis bėga iš Amerikos nuo krizio, per tat daugumas netenka darbo. O duona brangu: rugių kartis 3 rub. su viršum. Darbininkai neapkenčia mašinų. Darbininkų draugija netur pasekėjų.

P.

Iš kelionės po Lietuvą. (Pabaiga). **P a n e vė ž y s** nors ir turi savo dramatišką draugiją (Aidas), bet išskiriant lošimų (kurie neserga perdideliu gerumu) ir menkos skaityklos, daugiau nieku ji neužiima. Atsiprašau! visai pamiršau, kad «Aidas» pereiniais metais pagarsėjo savo intrigomis, ir kaip-kurie jų nariai teip darbavosi, kad atstumė geresnius veikėjus. — Panevėžio darbininkai turėjo dvi savo sąjungas: Montvilo fabriko ir kurpių, o teipgi tveriasi maluninkų. Kurpių jau seniau suiro, o montviliškiai neseniai savo sąjungą pragrėdė. Mat, sąjunga buvo slapta, o jos tarpe atsirado nariai, ką užmanė ją suardyti. Ir suirti turėjo, nes jie policija grasino. Nieko nėra tame stebėtino. Darbininkai dirba prie arielkos ir turi gerą progą pasigerti. Ir geria. Maža to. Ne vienas mėgina uždarbį pakelti vogimu. Iš tokių elementų ir negali būti stiprios sąjungos. Dabar geresniejie darbininkai rupinasi įsteigti pašėlpos draugiją panašią į suvalkinę. Pasišėkimo!

Vilniuj teipogi ne tas gyvenimas, ką buvo 18 mėnesių atgal. Čia jaučiasi koks tai tuštumas. Apatija viešpatauja, o kiti, rodosi, tyčioms ją nor padidinti. Paskutiniomis dienomis visą Vilnių sujudino Bezdanų eksproprijacija. Ateiviai eksproprijatoriai (rodosi Lenkijos frakai — teip pas mus vadina Lenkijos Socialistų Partijos Revoliucioninės Frakcijos narius) užpuolė ant krasos trukio ir jį apiplėšė. Kaip paskalos neša, tai jie užgriebė nuo 20 tukstančių iki pusantro milijono rablių. Vienok, eksproprijacijos budas gana biaurus. Iškalno jie nutarė užmošti arba sužeisti kareivius, ką sargyboj važiuoja. Vietiniai rupinasi su kareiviais susiartyti, o ateiviai savo neatskaučiais darbais juos atstumia. Jeigu tą «eksą» padarė frakai, tai pinigai neis organizacijos darbui, bet tik ant naujų eksų ir teroro. Frakams nerupi darbininkų gerovė, jiems rupi tik svajonės apie ne-

prigulmingą Lenkiją «od morza do morza» (nuo jurių ik jurių). Dėkui šiam eksui valdžia turės progą represijas kelti, o vilniečiai apie šį-tą pakalbėti. Bet jie pakalbės ir užmirš...

Budamas Panevėžyį šiek-tiek girdėjau apie U k m e r g o š kalėjimą. Biaurus tenai kalinių padėjimas. Pašalpų išpašalies neleiddžia duoti, kaliniai neturi knygų ir laiškų neduoda rašyti. Režimas kuobiauriausias, o maistas tankiai pasmirdęs. O kalinių yra...

Kaip matote nelinksmos naujienos iš Lietuvos.

Z. A.

Laiškai iš Danijos.

(*Surankiojo Žvalgas*).

Nedaug gal šiuose laiškuose ras naudos mūsų inteligentija, ar bent gerai išstudijavę geografiją mūsų skaitytojai, bet visgi, tikiu, geriaus padarysiu, jei svarbesnes jų ištraukas perduosiu į visuomenės rankas, ypač, kad jie rašyti vieno moksleivio, apleidusio Lietuvą ir nusidanginusio, nors jį ne teip tolimą, bet mašai dar lietuviams darbininkams pažįstamą šalį, Daniją. Skaitytojas ras juose aprašymus apie tą šalį, jos mokyklas, ukę, bet daugiausiai apie padėjimą Rusijos išeivių, atvykusių čionais duoną pelnyti. Teip rašo mano draugas-korespondentas.

I.

... Neapsakomai man linksma, jog po ilgos pertraukos vėl galėsiu su Tamista susirašinėti. Lietuvoj tas buvo sunku įvykdinti, ypač pastaraisiais metais. Čia dabar man buvant vėlei galėsiva atnaujinti susirašinėjimus, nes nieks dabar tame nekludys. Jau sukaks tuo du mėnesiai, kaip aš Danijoj gyvenu. Iš pradžių buvau apsisotojės miestely L, bet aplinkybių priverstas turėjau persikelti sodžiun. Dabar gyvenu prie mokyklos (Hejskole); čia turėsiu gerą progą pramokti daniškai, antra vertus, čia pigesnis pragyvenimas. Platesnes žinias apie mokyklas suteiksiu vėliau.

II.

IV 08

... Liudnas mano likimas! Buvant tokiose sąlygose, kokiose dabar esu, tankiai ateina man į galvą praeities laikas; įsigilinus į tas mintis, aiškiai, kaip ant delno, matau savo sunkų likimą; neretai įsigilinus į tokias mintis, toks liudnumas apima, kad net nepajuntu, kaip ašaros ištryška iš akių; juo sunkesnė likimo našta darosi, pamislinus, kad ateityj nežinia kas laukia.

(Toliaus bus).

Atsišaukimas į visuomenę.

East Pittsburge, Pa., gruodžio 2 d. šių metų susitvėrė nauja kuopa socialistų iš 9 naujų narių. Sekantis susirinkimas buvo sušauktas 5 d. šio mėnesio: buvo įnešta ir vienbalsiai nutarta kelti protestą prieš Jungt. Valst. valdžią už negrą pasielgimą su Rusijos revoliucionieriais.

Nutarėme atsisaukti į visuomenę, kad visos kuopos stengtusi kelti protestus ir tuomi užkirsti kelią Rusijos valdžiai ir jos šnipams, kurie teip begėdiškai pasielgia, kaip buvo rašyta 49 num. «Kovos», jog Rusijos šnipai stengiasi papirkti tulus socialistus išgavimui platesnių žinių apie pabėgusius revoliucionierius.

Teip-pat nutarėme protestuoti už anuos 3 meksikiečius ir kitus politiškus prasikaltėlius, kuriuos Amerikos valdžia areštavo.

Męs, naujai susitvėrusi kuopa, kviečiame visuomenę pasiskubinti su protestais. Dabar dar laikas. Nebus laiko tada, kaip valdžia išgaus nors vieną pabėgėlį revoliucionierių. Tada mūsų protestai liks be vertės; kaip šiandien Rusijoj, teip Amerikoj caras užviešpataus, susiaurys šviesos kelius ir išnaikys esančią laisvę.

Draugai! pasistenkime protestuoti, pakol Rooseveltas tebėra baltamjame name, gal jisai nenorės patarnauti Rusijos valdžiai pabaigoj savo viešpatavimo. O sulaukus pono Taffo, Mikės draugo, atsiras sunkenybės išliuosavimui mūsų draugų, kurie visas savo spėkas padėjo visuomenės labui. Draugai! Ir mės pasišvėskime kovoti už laisvę, kuri mums teip yra brangi! Visus kviečiame prie darbo.

Vardu naujos LSS kuopos

Jurgis Mikalauskis.

Atsakymas savygiriams daktarams.

Gerbiamoji «Kovos» redakcija. Kadangi patalpinot «K.» N 45 nuo Collins instituto pilną neteisybų ir mano ypotos šmeižimų laišką, todėl meldžiu patalpinti ir atsakymą, kurį žemiau paduotų su gyvais faktais.

Aš seniau buvau sirgęs šiltine ir nuo to vis nesijaučiau visiškai sveiku. Prisiskaitęs Collins milžiniškų apgarsinimų, negalėjau susilaikyt neparašęs jam laiško apie kenkimus. Tuojau atėjo Collins vaistai ir laiškas. Vaistus atsisakiau imt, dėlto, kad mano gaspadorius, J. Juodsdukis, sudraudė, sako: «Tu kiba kvailas — mokėsi pinigus, nežinodams kas do vaistai! Ir dar tiek daug — 9 dol. 55c.». Paskui Collins visaip gązdino mane per laiškus, kad imčia jų vaistus; galiaus leido už trečdalį kainos, t. y. už 3 dol., kad tik tuos vaistus man įbrukti. Da aiškino, kad tai esą pigūs, o ir darbą nereikės pertraukti, juos vartojant... O jeigu, girdi, neimsi mūsų vaistų — «esi tokiam pavojui, kad stovėtum viduryj degančio namo, tarp liepsnų»... Dr. Mielke meluoja, kad jie būk patarę man eit į «Hospitalę»; vieton patarimų, gavau tik gązdinimus....

Toliaus apie po metų laiko, nebūdams visai sveikas, sumaniau parašyt kitą laišką ir bandyt jų vaistus. Taigi pradėjau vartot vaistus, kuriuos man atsiuntė ir man teip pagiliau jų vaistai, kad sugadino vidurius ir pakėlė kosulį teip, kad kaip tik nereikė jo darbas pamest ir visai sirgt. Tik pusę vaistų tesuvartojau, o likusius mečiau per langą teip toli, kad daugiau nematyčia! Vartodamas tuos vaistus į penkias dienas trotinau 7 svarus! Ar reikėjo man aiškesnio fakto, kad jų vaistai blėdingi buvo! O užmokėjau už juos 9 dol. 55c. Dr. Mielke sako, kad 8 dol. 45c. Jis dar drįsta sakyt, kad jų vaistais ir roda aš gerai pasiuandojęs dėlto, kad dar džiova nepapiovė. Čia pasirodo, kad jam būt maloniau, jeigu džiova būt mane papiovus, vieton juos viešai pagarsinti laikraštyje. Mano draugus: D. Šiaulį, A. Žievi,

S. Jankūną penkeriopai daugiau suteriojo savo vaistais, negu mane.

Dr. Mielke, nenorėdams to biznio nustot save teisina teip: girdi, viso svieta daktarai džiovos tiesioginiu keliu negal išgydyt. Nėr klausimo, kokiū būdu: bile mane išgydo! Ir aš pažįstu daugiau pusę šimto išgydytų White Haven ir Mount Alto senatorijoje, po direkcija d-ro Flick ir d-ro Dixon.

Paimk Collins parašytą knygą «Vadovas in sveikatą» ir atversk 106-tą puslapį, kur yra pasakya: «džiova gali būt išgydyta», ir iš to pamatysi, kad jis pats giriasi, jog daugybę išgydęs ir tai dar tokių, kurie net paskutinį laipsnį daėję; jie vienok atgavę pirmutinę sveikatą.

Ar čia ne faktas, kad dr. Mielke savo laiške «K.» N 45 meluoja, kad jie neapsiima džiova išgydyt!

Priežodis sako: «Vagie, kepurė dega! Vagis kapt sau už kepurės»....

Petras Kuchinskas.

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI.

Chicago «Lietuvoj» vėl vulkanas meta po biskį «pūrvus» ant L.S.S. ir L.S.D.P. Dr. Graičiūnas savo straipsnyje «Vadovai, revoliucija ir aukos» tarp kito ko rašo: «Taigi ar nevertėtų tik įsigilinti ir vietoje besivaryti už savo aš, Europos «Liet. Soc. D. Partijos Centr. K. Revol.» turėtų pasiskubinti išduoti pilną atskaitą iš pinigų surinktų Amerikoje; juk nė man nė kitiems nėra smagu skaityti straipsnius kokių ten neprašytų užtarėjų, susispietusių prie redakcijos «Kovos» ir «Vienybės», kad stumti jau teip tamsų reikalą dar giliau purvan!»

Chicago inteligentų pakalnėj tai jiems smagu stumti viską į «pūrvus»: palickame tatai jų monopoliui... Bet kokios apyskaitos jus užganėdīs! «Pirmyn» (N 30) tame Graičiūnui pritaria: «teisingumas to reikalaujās ir Graičiūno reikalavimas pilnai savo vietoj». Bet kokių apyskaitų Graičiūnas nori! Ar kad pristatytų «bilas» nuo įvairių ypatų ir firmų, iš kurių L.S.D.P. komitetas ką nors pirkof! Bet tų juk joki «teisingumo» šalininkai, kurie dabar neužsitiki visa Lietuvos partija, nepasikakīs apyskaitomis, kaip iki šiol nepasikakino. O «bilas» pristatyt vargu bau norės L.S.D.P.; mės ir nenorėtume tokių «pilnų» atskaitų, nes jau ir teip daugybę žmonių caro valdžia nutvėrė...

* * *

Ten pat, «Liet.» (N 49) tulas «Revoliucionierius», str. «Kas kaltas» nurodo, kad Rusijos konstitucija išgauta visų partijų, išskyrus tik... juodašimčius ir... socialistus. Visos partijos eję išvien, «apšaukė streiką lygiai buržuai, kaip ir darbininkai». «Tik socialistai su niekuom nenorėjo eit išvien». Čia jau net redakcija neiškentė tokios melagystės neužginčijus ir įdėjo į kabes ilgoką pastabą. Rašėjas už reakciją kaltina socialistus! Kam da jis dengiasi «Revoliucionieriaus» vardu! Toliaus meta toki pat kvailybės gniuotą ant L.S.S., kurios «viršininkų» tarpe esą... «Pinkertonų!» «Aišku, kad pats rašėjas nėra joks revoliucionierius (nė socialistas, nė maksimalistas, nė anarchistas), bet tik paprastas provokatorius, noris sukelt išnaujo nesuipratiimus. Labai gali būt, kad jis pats Pinkertonų tarnas, o jei ne, tai pusgalvis buržujus, bet šiam atvėjy teip-pat būtų provokatorius, nors liuosnoris. Jis ir spangas: sako, kad Sąjunga «neanga», o tuo tarpu ji teip sparčiai auga, kaip niekad da neanga.

* * *

Kaip mūsų žmonės neprotauja, arba siaurai protauja, tai pasirodo iš Svirskio vagystės atsitikimo. «Vienybė», kaip žinoma,

garsiai sušuko ant «Kovos», kam ta užstojanti vagi — na, ir žmo-
nės, matomai, i tą šauksmą įkibę, negirdi negarsų aiškini-
mų; neminint jau, ką seniau «V-bėj L.» Mikalavičienė dejavo, da-
bar «D. Viltyje» (N 49) tulas Kl. Bagužas rašo: «Štai, nereikia
eiti toli, skaitykime 43 numerį «Kovos» ir pamatysime, kaip iš
vadžioja ir apgina specialistą — vagį». Stebėtis reikia, kad per
teip ilgą laiką Bagužas negalėjo pervirinti savo smegeninėje ir pa-
matyti, kaip tenai «apgina». Mūsų žmonėms, net «literatams», va-
gis yra niekai, tai joks žodis už jį negal būt ištartas: visapusiškas
svarstymas, paremtas ant šiandieninio mokslo-kriminologijos, čia
jiems visai «fe».

* * *
«Keleivis» (N 46) atsakymuose pasakė, kad «Socializmas teip
gi yra tikėjimas», ir tai «vienas naujausias... «Katalikas» (N 48)
ant to teisingai patėmija savo patėmijimuose: «Rasi ir demokratiz-
mas, ir republikonizmas yra tikėjimas!»

Pranešimas apie drgą Juodį.

4 kp. LSSA išrinko mus, žemiau pasirašiusius, komite-
tan, kad ištirti apie Marcijoną Juodį, apie kurį nekartą buvo
rašyta «Kovoje», pranešant, jog jis buvęs Maskolijoje bei vie-
tinėje Joniškės organizacijoje LSDP šnipu ir išdaviku ir, kad
buk per jį nukentėję daug nekaltų ypatų.

Kadangi M. Juodis priguli ir prie 4 kuopos, priversti
buvome tai ištirti ir kartą užmėtinėjimams galą padaryti.
Peržiūrėjus privatiškus laiškus, liudijančius apie Juodžio pa-
sielgimus, pasirodė, kad ne visi vienodai apie jį kalba. «M.
Juodis taisė ginklus», sakoma viename laiške, o antrame vi-
sai tą užginama... Bet tai tik privatiški laišškai, bei liudy-
tojai. Pagaliaus gauta žinia ir iš Joniškio organizacijos
LSDP. Taigi remiantis ant organizacijos paliudijimų ir pa-
siteisinių apkaltinto, plačiai viską apsvartę, išnešame se-
kantį rezultatą: Juodis tuo laiku nebuvo dar užtektinai susi-
pratusiu ir kad pildė visa para (? R-) policijos prisakymus,
tai tik dėlto, kad jam labiau už viską rūpėjo kalvė, kurią ne-
seniai buvo nusipirkęs už paskutinius skatikus. Ta kalvė
tai ir turėjo būti maitintoja jo paties ir dviejų senelių tėvų.
Antra, kaslink vaikščiojimo po namus, kad žmonės eitų mo-
kėti pinigų policijai, tas paliudijimuose visai kitaip pasaky-
ta. Tą jeigu ne jis, tai pirmas papuolęs (nors ir geriausias)
miestelėnais butų turėjęs atlikti.

Galiaus, 4-ta kuopa liudyja, jog visą laiką Juodis yra
darbėčiu organizacijoje draugu ir nieko nužiurimo ant jo pasa-
kytį negali.

Kas svarbiausia, tai Joniškio SDP organizacijos paliudi-
jime rašoma apie išdavimus, bet nėra nurodyta nė viena ypa-
ta, kuri išties per jį butų nukentėjusi.

M. Juodis — žmogus trumpų pažvalgų ir jam yra žino-
ma tik tas, kas dedasi ant vietos. Žino jis pravardes savo
kuopos viršininkų tai ir viskas, o apie centrą nė kalbos nė-
ra...

Keista dėlto išrodo, kad jis čia, prigulėdamas prie LSS,
galėtų kam kenkti, ir kad budamas Lietuvoje galėjo būti to-
kiu žiauriu!

Yra tai darbininkas, kaip ir tukstančiai tokių, kurie pa-
lengva kyla aukštyn, bet užmėtinėjimai ant jo vardai šnipu ir
išdaviko, gal yra truputį padailinti.

Br. Vargšas,
B. K. Radzevičius,
J. Blažys,
A. Lechowicz.

Atsišaukimas i LSS draugus.

Susitvėre teatrališka kuopelė «Audra». Ji sumanė ap-
keliauti visus Amerikos miestus, kur lietuviai gyvena.

«Audros» tikslas — varyt agitaciją tarpe lietuvių ant so-
cijališko lauko ir platint tarpe lietuvių darbininkų socialisti-
škus raštus.

Kuopelė «Audra» susideda iš 5 ypatų, plačiai žinomų
agitatorių LSSA, ir jie visada kalbės kožnam miestelyj, kur
tik pribus; žodžiu sakant «Audros» draugai platys vien tik so-
cijalistišką idėją. Kur tik pribus, loš teatrą «Bomba» —
labai agitatyviškas veikalas. Todėl atkreipiam atydą visų
LSS draugų ir kuopų, kad tą mūsų sumanymą apsvartytų,
ar jis naudingas yra. Męs norim, kad mums LSS draugai
patarnautų surengimu ir pasamdymu svetainės, pagal mūsų
apdirbtą maršrutą; teipgi trumpas roles turės draugai pagal
būt atlošt. Teipgi norime, kad LSS vartai būtų mums at-
dari. Draugai ir kuopos LSS, teiksėtės tą mūsų sumanymą
apsvarstyti umu laiku. Jeigu jūs mums paduosite brolišką
ranką, męs visada pasišventę dirbti LSSA labui. Kuopos
savo pritarimus kaslink mūsų lankymosi, siųskite žemiaus
padėtu adresu. O pritarimus, kad raštai išleisti LSS būtų
duoti už tą prekę kaip jie kaštuoja padirbt, siųskite LSS cen-
tro sekretoriui. Apsvarstykit iki 31 d. gruodžio 1908 m.

«Audros» sekretorius

B. K. Kondrotovičius,
Box 24, Wilmerding, Pa.

Praktiškasis darbas.

Ne kartą buvo rašyta apie siuntimą «Kovos» į Lietuvą.
Štai to praktiškojo darbo vaisiai: vienas draugas (rašėjas K)
iš Kauno gubernijos, mums rašo (privatiškai):

«Lietuvoj «Kova» gana plačiai prasiplatinus. Ne kiek-
vienas numeris gaunamas ir ne tiesiog iš redakcijos, bet tan-
kiai iš antrų trečių rankų Amerikon iškeliavusių draugų.»

LAIŠKAI REDAKCIJON.

Garbus redaktoriau: — Malonėsit paaiškinti apie šiuos
socializmo ženklus, ne tik man, bet ir daugeliui teip manau-
čių.

Dėlko socialistai vartoja raudoną veliavą ir prieš ką.
Aš kaipo mylintis socializma, bet matydamas raudoną velia-
vą neatsakančią socialistams, nekartą klausiau draugų, bet

ju aiškini
vienijantis
jus raudon
ny kraują
Man rodos
tik trunkin
da; teipjai
su mokslu,

Aš m
ir žibintuv
kurioje gy
čiaus ir įg
rinti apru
yra tarpta
tautiška r
jaus vieto
geriau ap
bininkam
kaipo ne
gardu, c
tik išaišk

Ma
kas nea/
tik tiek,
raudonu

Susiv
spotiškun
Kudirka,
vienijime
— atsisak

Nauj
įsakė sura
kad bažn,
pijose sus
nia kien.

Atsiš
nizacija»,
Tas atsiša
kuri nesei

Kalif
turėjo sav
priėmė re
Roosevelt

Paga
kričio mė
lierių sum
011.

jų aiškinimu neėsu užganėdintas. Sako, buk tai ženklas vienijantis visus be skirtumo parvos bei tautos, nes visų kraujas raudonas; tas butų neblogai, bet aš matau ir kitų gyvūnų kraują raudoną ir jie niekad osocialistais buti negali. Man rodos, kad raudona vėliava nėra niekam tinkama, kaip tik traukiniams sustabdyti ir kraujagėriams, kurie kares veda; teipjau pavojaus vietose, bet ne socialistams, kurie eina su mokslu, su šviesa.

Aš mislinu, kad užtenka socialistams chartario (! Red.) ir žibintuvo, kaipo partijos žymės, o vėliavą vartoti tos šalies, kurioje gyvena; tuomi jų idėja platintųs dešimts kartų sparčiau ir įgytų prijųatimā nuo visuomenės, kaipo partija norinti aprupint visus lygiai. Kiti sako, jog raudona vėliava yra tarptautiška, bet man rodos ir tame yra klaida, nes tarptautiška raudona vėliava, kaip minėjau, yra vartojama pavojaus vietose, taigi man rodos mokslo vyrams buvo galima tą geriau apdirbti; jeigu jie nutarė ir įvedė raudoną vėliavą dar bininkams, tai man rodos vien išjuokimui pačių darbininkų, kaipo nesuaugusių prote vaikiukų, kuriems kur saldu, tai gardu, o kur raudona, tai gražu. — Šį laiškėlį pavedu ne tik išaiškinimui, bet ir kritikai; aš busiu už tai dėkingas.

Brooklyn, N. Y. L. Stanislovas.

Malonės kas iš draugų paaiškint tą klausimą. Jei niekas neatsakys, tai aš paaiškįsiu vėliau. Dabar turiu paminėt tik tiek, kad niekad ir niekas nemanė išjuokt darbininkų raudonu dažu.

Redaktorius.

DARBININKO KRONIKA.

Susivienijime L. R.-Kat. A. vis eina vaidai dėl Miluko «despotiškumo» (medegiškuose dalykuose). Dėlto prezidentas, kun. Kudirka, atsisako nuo vietos. «Kaslink mano sauvališkumo Susivienijime, — rašo jis «Žv.» N 49, — kaip nekurie man tą prikiša — atsisakau nuo prezidentystės.

Naujas Vilniaus vyskupijos valdytojas kun. Michalkevičius įsakė surašyt Vilniaus parapijose esančius lietuvius, norinčius, kad bažnyčiose būtų sakomi ir lietuviški pamokslai. 9-iose parapijose susirašė 2250 ypatų išviso; o vienoje (Domininkonų) nežinia kien. Liet. laikraščiai spėja, kad da bus daugiau.

Atsišaukė į visuomenę «Lietuvių Soc.-Revolucijonierių Organizacija», paduodama adrisą: S. P. B., Box 518 Melrose Park, Ill. Tas atsišaukimas patilpo «Pirmyn» ir «Vienybėj» (net «Vienybėj», kuri neseniai užginčijo, kad jokių s.-r. nėra!)

Kalifornijos valstybės Darbininkų Federacija San Jose mieste turėjo savo susivažiavimą. Lapkr. 10 d. susivažiavimas vienbalsiai priėmė rezoluciją, nurodant pildomamjam komitetui kreiptis į Roosevelta, kad neišduotų Rusijos valdžiai Purėną.

Pagal aprokavimą R. G. Dun & Co., šimet Amerikoj iki lapkričio mėn. subankrutijo 1120 pirklybos įstaigų su 12,599,912 dolerių suma. Pernai lapkrikyje bankrūtijimų buvo 1180 su 17,637,011.

KRASOS DEŽUTE.

P. Rukavičiui. Plačiai aprašot apie tą tarp jųs kilusią nesusi-pratimų «audrą», bet vis tiek neaišku. Negalima sunaudot. O gal atitaisysit viską? Rūpinkitės savėje viską užbaigt.

S. Stripintui. «Russko-Amerikansky Rabotshy», 208 McWhorter st. Newark, N.J. Prenumerata: 50c. metais, 30c. pusei metų.

KLAIDU ATITAIŠYMAS.

Drg. Berukštis, 31 kp. sekr. iš So. Bethlehem, rašo, kad ta kuopa nieko netarus apie susivažiavimą, ką buvo rašyta «K.» N 47. Bene bus tenai pasidarius klaida: rodos turėjo būt 32 kuopa, o ne 31.

«Koval» atsiųsti rankraščiai.

Jono Rėdos — Velnias; Kun. V. Dembskio — Į «Kovos» skai-tytojus; J. Virpučio — Tikras atsitikimas; J. A. Šunskio — Prie-žastis krizio, Nepabudink jį iš miego.

Iš Europos. Mikolo Bevardžo — Į Lietuvos draugus inteli-gentus! Į draugus amerikiečius, Juodi darbai ir Amerika; Z. A. korespondencija iš Liet.

Pranešimas raštų leidėjams.

Parašė lietuvių kalboj Z. A.

«Agrariškas klausimas» (Prie žemės klausimo). Klausimas dar nesvarstytas lietuvių kalboj. «Agr. kl.» yra nurodyta kaimo ukio išsiplėtojimas, atsinešimas įvairių partijų prie išrišimo žemės klausimo ir kaip prie to klausimo turi atsinešti proletarijatas. Parašyta populiariškai.

Jie š k o m a leidėjo. Galima susizinti per «Kovos» redakciją.

Administracijos atsakymai.

V. R a m a n a s k a s, Delaware Schuyler A. Lietu- v i n k a s, Scenery Hill, malonėkit priduoť geresnius antrašus, nes krasa grąžina jųs laikraščius.

V I S I, kurie siunčiat krasos ženklelius, siųskit po 1c. Jau ke- lis sykius prašau, bet vis 2c. ir 5c. yra siuntinėjamos, kurių mės visai mažai tevartojам.

Atydai III rajono LSS kuopoms.

Pittsburgo apielinkes draugai, pranešu jums, kad 20 d. gruodžio, 1908 m., po nr. 142 Ohio St., L. M. D-stes svetainėj, Pittsburg, Pa., atilbus III raj. konferen- cija. LSS kuopos malones prisist savo atstovus, po 1 nuo 10 nariu ir po 1 nuo kuopos. Malonu but sulaukt atstovus ir nuo nauju kuopu. Konferencija pras-ides 6 val. vakare, trauksis iki 9 val. vakare. Geistina, kad šita mus rajodo konfe- rencija pasiliktų inžymlausia.

III raj. LSS sekretorius B. K. Kondrotavičius.

Prakalbos!

Chicago, Ill., LSS susivienijusios kuopos parengė dideles viešas prakalbas, kurios atilbus 20 gruodžio, Chicagoj, ant 33 gatves. Visus meldžiame atsilankyti, nes bus garsus kalbetojai. Prasides 4 val. po pietu.

Su pagarba Susivienijusiu kuopu Komitetas.

IV-tam LSS rajonui.

IV rajono konferencija atsibus nedėlio 20 d. gruodžio, 1908 m., prasides 10 val. ryte, A. Millerio svetainėje, 27 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y. Vakare prieš konferencija, 19 d. gruodžio, bus prakalbos toj pačioj svetainėje, rengiamos 83 kp.

Delegatai iš New Jersey atvažlave i New Yorką, palmkite Brooklyn karp, ir čia paimkit Crostown karp, einanti Erie Basin linkui; paemę transfera važiuokit iki Flushing Ave., perseskit ant bile karo einančio Park Row linkui; važiuokit iki Hudson ave. ir elkite po dešinei iki prieisite nr. 27.

LSS IV raj. susin. sekr. A. Unguraitis.

Teatras.

Subatos vakare, 26 d. gruodžio, atsibus spektaklius Latviiu Soc.-demokratu organizacijos "Stradneeks" 717 Fairmont ave., Phila., P. Perstatomas bus Protopopovo (iš gudiško vertimas) "Juodjele Varnai", kur perstatomas klištoriaus gyvenimas.

Kviečia Komitetas.

79

DIDELIS BALIUS IR LEKIOJANTI PAČTA!

Tapo parengtas dviejų, 32 ir 78 kuopu, balius ant 19 sausio, 1909 m., K. Rudaičio svetainėje, 193 Main St., Pittston, Pa. Prasides 7 val. vakare ir trauksis per nakti. Visi atelkit ant to balius, nes da tokio Pittstone niekada nebuvo. Inžanga vyrams 25 c. Moterims ir merginoms dykal.

Užkviečia kuopu Komitetai.

! BALIUS IR LAIMĖJIMAS !

Surengtas L. S. Dr-stes, Wilmerding, Pa., atsibus 31 gruodžio, Lenku svetainėje, Watkins ave., Wilmerding, Pa. Prasides 7:30 v. vakare. Trauksis iki 2 v. nakties. Inžanga vyrams arba moterims 25c. Tas pats tikietas geras laimejimui knygos "Raistas". Todėl visi Wilmerdingo ir apielinkes lietuviai ir lietuvaites atsilankykite ant šio balius linkamal praleisti senus metus, o pasitikti naujus. Ant balius privalo kiekvienas atsilankyti, nes visas pelnas skiriamas statymui LSD namo.

Visus malonei kviečia LSD Komitetas.

Jau 4 metai kaip eina Vilniuje bepartijinis, progresyviškas vienintelis lietuvių dienraštis

"Vilniaus Žinios"

Redakcijoj nuolat dirba: *Gabrielė Petkevičaitė, Mikolas Biržiška ir Adolfas Vėgėlė.*

"Vilniaus Žinios" plačiai rašoma apie politiką, V. Dumą, mokyklas, draugijas, kooperacijas; svarbiausias dienraščio tikslas — ž m o n i ū a p š v i e t i m a s.

Telearamose galima rasti ne tik Lietuvos, Rusijos, bet ir viso pasaulio atsitikimai.

Feljetonuose spauzdinama apsakymėliai, eilės, dramos, mokslo populiarizacijos, straipsniai ir t. p.

"Vilniaus Žinių" pigi kaina: Vilniuje ir visoje Rusijoje su prisuntimu: metams 6 rub., pusmečiui 3 rub., trims mėn. 1 rub. 50 kap., vienam mėn. 50 kap.

U ž s i e n i u o s e: met. 12 r., pusem. 6 r., 3 mėn. 3 r., 1 mėn. 1 rub.

Apskelbimai: prieš tekstą pet. eilutė 30 k., po teksto — 15 k. Pav. Nr. kaina 3 k., agentams 2 k. Užsienio prenumeratorių maldžiame siųsti prenumerata per Vilniaus Komercijos banką, ar tiesiog savais pinigais, bet ne "money orderiais".

"Vilniaus Žinių" adresas: Vilnius, redakcija ir administracija "Vilniaus Žinios".

"Vilniaus Žinias" užsisakyti galima teippat visuose knygynuose ir vartotojų draugijose.

L.S.S. ir "Kovos" Administracija.

Visokius rankraščius ir korespondencijas siųsdami redakcijai, adresuokit «Kovos» redaktoriui:

J. Baltrušaitis, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Su agitacijos ir organizacijos reikalais: sutvėrime naujų kuopą, prašydami informacijų kaslink sutvėrimo, skundai kuopų, nutarimai, krivulės, reikalaudami čarterio, kreipkitės pas L.S.S. sokretorių:

P. Puskunigis, 647 N. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Siųsdami mėnesinių mokesčių blankas, užsakymus laikraščiai, reikalavimus knygų, agitatoriškų lapelių, laiskams popierų ar atvirų laiskelių, permainydami adresus, prisiųsdami apgarsinimus, ar visokių drukoriškų darbus, adresuokite administratoriui:

F. J. Bagočius, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Visokiuose piniginiuose reikaluose kreipkitės pas L.S.S. izdininką:

A. M. Stanelis, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ LAIKRODĖLIŲ, DEVISKĖLIŲ, ZIEDŲ, ir t. t. RYTINĖJE AMERIKOJE YRA UZLAIKOMA ::

SIEGEL BROS.
387 Washington St.
BOSTON, MASS.

MES TURIM DIDŽIAUSIA KRUTUVĖ VISOKIŲ AUKSINIŲ, PAAUKSUOTŲ ir SILDABRINIŲ — LAIKRODĖLIŲ, ZIEDŲ, DEVISKĖLIŲ, SPILKŲ IR TEIP TOLIAUS ::

SIEGEL BROS. KRAUTUVĖ.

Savo tavorą, kuri parduodam mes patys arba mūsų agentai, visada gvarantuojam. Agentai mūsų parduodami daiktus išduoda raštišką gvaranciją ir jei ne toks daiktas, arba nelaike tiek ant kiek gvarantuojama, mes v i s a d a sutinkam atmainyt. Mes neturim jokių daiktų kaip kiti, kurie šaukia, jog parduoda už pusę prekės, auksinius ziegorėlius už kelis dolierius, arba kitas apgavystes. Mes duodam gerą tavorą ir už jį imame tik tai teisingą atlyginimą.

Štai pora priežasčių, dėlko visus auksinius daiktus reikia pirkti nuo mūsų agentų.

1. Mes pasekmingai varom biznį Rytinėj Amerikoje per paskutinius 20 metų. 2. Mes turim geriausį vardą tarp Lietuvių su kuriais seniai varom biznį. 3. Mes visus savo tavorą perkam iš dirbtuvių dideliais orderiais, todėl galim parduot pigi. 4. Mes visą savo tavorą raštiškai gvarantuojame ir jei tavoras neatsakantis, visada galit sugražint mūsų agentams, o jie duos kitą. 5. Mes turim p. **Pijusza Dubicka** seną ir visiems žinomą Philadelphiaj gyventoją savo atstovu ir agentu Philadelphiaj ir apielinkėj.

TODĖL, jei reikalaujat laikrodėlių, deviskėlių, spilkų, leketukų etc., ir norit už savo pinigus gaut atsakanti tavorą, kreipkitės pas mūsų agentą ypatingai ar raštu, o jis pilnai išpildys jįs reikalavimą. Jo antraštas toks:

PIJUS DUBICKAS,

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Viska, ka jis parduoda, mes gvarantuojam. Mes užsitikim geriem žmonem ir duodam tavora ant išmokesčio. Visada atmintkit varda ant gvarancija **Siegel Bros.**

Kas užsirašys

„Kova“

metui lanko, gaus dovanų dvi knygetes, **Svajus** ir **Gyvybe**, parašė eilemis Jonas Viskoška. Kas užsirašys „Kovą“ pusel metų, gaus dovanų vieną knygetę — Svajus.

Norinti minėtas knygetes nusipirkti, gali gauti „Kovos“ administracijoje, prisijūniant už abidvi 50c., arba 40c. už „Svajų“, o 15c. už „Gyvybę“, perkant skyrium.

Minėtas knygetes paaukavo autorius LSS. naudai, — „Svajaus“ 700 knygučių, ir „Gyvybės“ 300 knyg.

„LIETUVIU ŽINIOS“

Naujas Lietuviškas Laikraštis, kas užsirašys Pittsburgo aplinkinė „Kovą“, gaus „Lietuvių Žinias“ dovanų per visus metus, kas prisiųs gromatoj sidabrinį dešimtuką, gaus „Lietuvių Žinias“ ant pažiuros per 3 mėnesius.

G. A. BARONAS, Išleistojas,
1013 Chartiers Ave.,
McKees Rocks, Pa.

„Kovos“ kompletas.

Galima gauti „Kovos“ red. pilnai „Kovos“ kompletai 1906 m. ir 1907 metų. Vienas kompletas su prisiuntimu prekiuoja \$ 2.00.

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorėjų ir sluntimo plnių North Chicagoje, kuris yra pilnu ir agltuojančiu narlu LSS. Teipgi turi sąkrovą vtaokų lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis
221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

„RANKPelnis“

pagiausias laikraštis, leidžiamas Lietuvi Socijal-demokratų Darbininkų Sąjungos Didžiojoje Britanijoje. Eina kas dvi savaiti.

„RANKPELNIŠ“, stovėdamas ant darbininkų jų reikalų sargybos, rūpinasi suteikti daugiausia žinios apie darbininkų judėjimą įvairiuose kraštuose.

„RANKPELNYJE“ tilpsta daugelis žinių ir straipsnių apie darbininkų gyvenimą ir reikalus svetur.

„RANKPELNYJE“ daug rašoma apie Lietuvos reikalus apie darbininkų padėjimą Lietuvoj.

In „RANKPELNI“ rašo ir yra pažadėję rašyti daug žymių Lietuvos rašėjų.

„RANKPELNI“ kalba kiekvienam suprantama.

„RANKPELNI“ kaina kiekvienam prieinama: metams 1 doleris; pusel metų 50 centų; 3 mėn. 25 centai.

Adresas:

„RANKPELNI“ redakcijai,
Lily Bank, West End,
Bellshill, Scotland.

ST. CZELEDINAS

Užlaiko lietuviams, vyrų, moterų ir vaikų
CZEVEKYKU KRAUTUVE

Didele sankrova čebatu ir kaliošu. Geras tavoras. Žiemos prekes. Lietuviu priederme remt tautieti.

1227 So. 2-nd St., Philadelphia, Pa.

Visu atydai.

„KOVOS“ spaustuvė yra spauzdinama visoki stambesni darbai, kaip tai knygos, konstitucijos, blankos ir tt. ir tt. Darbas yra atliekamas gerai, greitai ir už visiemis prieinamą prekę.

Kurie tik turite koki—nors spauzdinimo darbą, tuojaus kreipkitės į „K—s“ spaustuvę ir busite užganėdinti.

Laiškams popieros ir

Atviri laiškėliai (post cards)

Neužilgo išeis iš spaudos laiškams popieros su labai gražiais paveikslėliais, agitatyviško turinio, tinkanti į Lietuvą ir čion Amerikoj išsiuntinėt. Teipgi daugybė atvirų laiškėlių post cards su gražiais paveikslėliais, atspauzdintų ant dailios popieros. Viskas bus atlikta kuonogreičiausiai, o iliustracijos atspausdos visokiame parvoe. Siųskit orderius iš kalno, ka iš preso, tuoj bus pasiųsta. Lip išeisaiškų ir koriukių prekė lygi: 2 už 5c., 12 už 25c., 60 už 1.00. Perkupčiams duodama gerą uždarbį.

„KOVOS“ ADMINISTRACIJA
1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Nereik Mokintoju.

GRAMATIKA angliškios kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) \$ 1.00

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c

NAUJAS BŪDAS mokintis rašyti be mokintojo (ypatingai merginoms, kurių daugelis jau išmoko) 10c

ARITMETIKA mokintis pradinių rėkunų be mokytojo. Su paveikslais [apdaryta] 35c.

Pinigus siųskite per Mony Order arba pašto markėmis ant šio adriso:

P. Mikolainis
P.O. Bx 62 NEW YORK City

Keystone Phone Main 14—28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Rovno,

423 Pine St. Philadelphia.

PRIMAMOSIOS VALANDOS:

Iki 10 turyto

Nuo 2 iki 3 po pietų

Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Mano aptėkoj galima gauti:

Severos kraujo dystytojas	1.00
Reumatizmo giduolė	1.00
Širdies sudrūtinimo vaistas	1.00
Nuo galvos aksudėjimo	1.00
Moterims regulatorius	1.00
Plaučių ir inkstų gyduolė	75c
St. Gotardo allejaus	
Mostis nuo nležų ir odos	50c
Mediciniškai odas mulias	25c

Ir daug kitokių gydnolių.

E.W.Gilas

SE. Cor. 2nd & Federal st.

Naujas išradimas

sustiprinimui ir užlaskymui plaukų.

Tūkstančiai plikų žmonių atgavo pulktus plaukus, su laiko slinkimą plaukų. visi žmonės užstiki mums ir mūsų gyduolėms, kuriems duodam teisingiausia rodą per laiką DYKAI. KAIP IŠSIGYDYTI Slinkimą plaukų ir Plikimą, Pučkus, D idervines, Niežus ir lytiškąjį brudą. Nuo kojų užtrinų tik 10c. Mes turime apie pusę milijono laisčių su padėkavonėmis visokių tautysčių. Rašyk pas mus:

J. M. BRUNDA CO.,
996-998 Broadway, Brooklyn, N.Y.

„Pirmyn“

Populiariškai-moksliskias lietuvių savitraš-tis. Išaina kas ketvergą Minersville, Pa. Kaina: metams \$1.50, pusel meto — 80c.; į užsienius — 4 rubliai. Adresas:

J. M. JASULEVICIUS,
P.O. Box 6. MINERSVILLE, PA.

„Kova“

„KOVA“ The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418 So. 2nd St. Philadelphia, Pa.
Subscription rates: One year in all parts of the world, \$2.00; Six months \$1.00.
Advertisement rates on application.

„KOVA“ kaina kas pėtnyčia. Prenumerai visas dalis svieto:
Metams \$2.00; pusmečiui \$1.00.
Apigarsinimų prekė: Sykis už colį 50c; per mėnesį \$1.00, per metus \$10.00.

Visokiuose reikaluose susirašant, adresuokite

„KOVA“ 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisal:

«Kovos» Administracija ir Rėdystė:

«Kovos» Redaktorius J. Baltrušaitis, 1815 E. Moyamensing Ave., Phil'a, Pa.
Sekretorius LSS. P. Puskunigis, 647 N. Ashland Ave. Chicago, Ill.
Išdininkas LSS. A. M. Stanelis, 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Administratorius LSS. F. J. Bagočius, 1815 E. Moyamensing Ave. Philad., Pa.

Veikiamasis Komitetas.

I-mo Rajono	J. A. Šunekis 22 Diamond St. Union City, Conn.
" "	J. S. Pruselaitis, 17 James St. Waterbury, Conn.
II Rajono	J. Bulota 229 S. Green St., Baltimore Md.
" "	A. Baltrušaitis 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.
III-čio " "	B. Kondratavičius, Bx 24, Wilmerding, Pa.
IV-to " "	A. Purvis, 453 W. 57 st. New York City, N.Y.
" "	P. Norkus, 25 Van Buren st. Passaic, N.J.
Mass. Valst. Rajono	A. J. Viznis, 45 Ward st., Worcester, Mass.
V Rajono	I. Rudminas, 236 N. West St. Shenandoah, Pa.
" "	M. Kapočius, 119 E. Center St. Shenandoah, Pa.
VII Rajono	F. Živatkaukas 309 Charles St., Scranton, Pa.
" "	K. Norbuta 77 Center St., Pittston, Pa.
Illinois rajono	J. Švermickas, 3244 So Morgan st. Chicago, Ill.

Išpildomojo Komiteto:

Miss M. M. Rice, Gen. Del. New York, N.Y.
J. Grinius, Gen. Del. New York City.
B. K. Kondrotavičius Box 24, Wilmerding Pa.

Literatūros Komiteto:

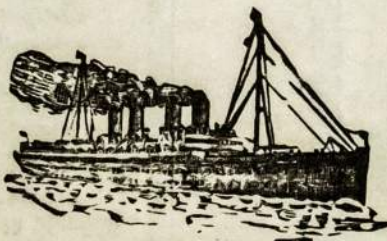
Pirmsėdis J. Viskoška, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.
Sekretorius J. Ilganda, 3255 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Archiv. J. O. Shirvydas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmsėdis, J. SUKYS, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius V. CERNIAUSKAS, 1711 E. Matheny Ave. Springfield, Ill.
Išdininkas, J. O. ŠIRVYDAS, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalies svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Ka tik apleido spauda

Darbininku priespauda

ir jos

Priezastis

Su Pavaislais.

Kaina 10c.

«Literatūros Ratelio» nariams pasiūta knygutė dykai.

Reikalaujami, adresuokite:

«Kovos» administracija
1815 E. Moyamensing Ave., Philad'a, Pa.

Atviri Laiszkeliai ir Laiszkams Popieriai

Naujai atspausiti, randasi «Kovos» administracijoje. Su geriausiais pavaislais ir tinkančioms revoliucijonieriskoms dainoms, pritaikytoms prie pavaislų. Visi laiszkeliai ir popieriai atspausiti visokioms parvoms, ant geriausios popieros ir parsiduoda 2 už 5c., 12 už 25c., 100 už \$1,00, 500 už \$4,50, o 1000 už \$8,00.

Reikalaujami adresuokite:

«Kovos» Administracija
1815 E. Moyamensing Ave.
Philadelphia, Pa.

Kas sanvaite saugok šita sanraša:

LAIŠKAMS POPIERIAI

- 1 Žmonijos Geradėjai
- 2 Kelionė į dangų
- 3 Susispraskim!
- 4 Ant barikadų
- 5 Marselietė
- 6 Saulei tekant
- 7 Pirmoji Gegužė
- 8 Raudonas Vėlukas
- 9 Internacjonalas

ATVIRI LAIŠKELIAI:

- 1 Socializmo pavasaris
- 2 Paryžiaus komuna
- 3 Caro kelionė į Sibyrį
- 4 Tėvynė ir jos sūnūs darbininkai
- 5 Sunku keliauti su Taisybe
- 6 Kapitalizmo reakcijos vilnys
- 7 Darbininkų pažanga
- 8 Rusijos karė su Japonija
- 9 Marselietė
- 10 Socializmas
- 11 Ant barikadų
- 12 Raudonas Vėlukas